

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller.

Mr RENE VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

De evolutie van het Belgisch Verzekeringsrecht

Sinds het begin van de twintigste eeuw heeft het verzekeringsrecht in de gansche wereld een zeer intense evolutie ondergaan. Ons land volgde deze evolutie slechts van zeer ver. Een paar aanduidingen van den invloed van deze nieuwe richting treffen wij aan in de, overigens op het gebied van het verzekeringsrecht belangrijke, wet van 1903 betreffende de forfaitaire vergoeding van de schade gesproken uit werkongevallen. Het duurde echter tot in 1930, voordat in de Belgische wetgeving een wel afgeteekend gevolg van de internationale strooming te bemerken viel.

Deze internationale strooming is aan de eene zijde gekenschetst door een diepgaand ingrijpen van den Staat in de organisatie en in de werking van de verzekeringsmaatschappijen, aan de andere zijde door het treffen van wettelijke maatregelen ter verdediging van de belangen van den verzekerde, beschouwd als de zwakke partij bij het afsluiten van het verzekeringscontract.

Het recht der verzekering wordt in ons land beheerd door de wet van 11 Juni 1874 betreffende het verzekeringscontract. Deze wet heeft een zeer liberale opvatting tot grondslag. De tusschenkomst van den wetgever in het verzekeringscontract wordt zooveel mogelijk beperkt. Daar waar de wetgever door gebiedende voorschriften ingrijpt wordt hij geleid, niet door het verlangen den verzekerde te beschermen tegen willekeur van den verzekeraar, maar integendeel door wantrouwen tegenover de ver-

zekering in het algemeen en de verzekerden in het bijzonder. De wet van 1874 is een wet die eer nadeelig is voor de verzekerden.

Een eerste wijziging aan dit systeem, en de eerste afwijking van de wantrouwende houding van den wetgever tegenover den verzekerde, vinden wij in de wet van 24 December 1903 betreffende de werkongevallen. Deze wet maakt van de met een ongunstig oog beschouwde verzekering een functie in het sociaal leven : sedert 1874 heeft de wetgever een heele weg afgelegd.

De wet van 1903 komt nog niet tot de eenvoudige verplichting van het sluiten eener verzekeringsovereenkomst. Zij behelst ingewikkelde bepalingen, die van toepassing zijn indien de werkgever zich niet heeft verzekerd. Maar een zeer belangrijke stap in de richting van de verplichte verzekering is gesteld. De wetgever erkent het belang van de verzekering en toont op klare wijze aan de bedrijfshoofden den weg naar de verzekering.

Door de wet van 1903 heeft de wetgever diep in de organisatie van het verzekeringswezen ingegrepen. Slechts bepaalde vormen van maatschappijen mogen verzekeringen tegen werkongevallen afsluiten, namelijk de Naamlooze Vennootschappen en de Commandiet Vennootschappen op aandeelen. Er wordt ook een nieuwe vorm van vennootschap opgericht, namelijk de Gemeenschappelijke Verzekeringkas, die de rechtspersoonlijkheid krijgt. Al deze organismen moeten, alvorens verzekeringen te mogen afsluiten, de koninklijke toelating aanvragen.

Zij moeten bepaalde voorwaarden vervullen en de toelating kan hun ontnomen worden. Op 7 December 1931 werd deze inmenging van staatswege belangrijk uitgebreid. Inmiddels was de controle op de levensverzekeringsmaatschappijen ingesteld. Hierdoor was de wetgever stouter geworden op den nieuwen weg. Hij had een groote stap gedaan, die de mogelijkheid van een veralgemeening van de controle op de verzekeringsmaatschappijen — zcoals deze in het buitenland bestaat — laat voorzien.

De wet van 1903 bevat eindelijk verschillende bepalingen van privaatrechterlijken aard, die van belang zijn. In dit verband moeten wij in de eerste plaats de rechtstreeksche vordering aanstippen, die aan den werkman gegeven wordt tegen den verzekeraar. Verzekeringnemer is, in geval van verzekering tegen de werkongevallen, de ondernemer. Volgens het algemeene principe van het verzekeringsrecht zou de vergoeding, betaald door de verzekeringsmaatschappij, in het patrimonium van den ondernemer komen en zou de werkman enkel een vordering hebben tegen zijn patroon. Het gevolg hiervan in geval van faillissement van den patroon zou voor den werkman tragisch kunnen worden, niettegenstaande het voorrecht dat in zekere mate aan den werkman wordt toegekend krachtens de wet van 1903, voor het geval de patroon niet zou verzekerd zijn. Daarom wordt de patroon in het proces van de uitbetaling der vergoeding eenvoudig uitgeschakeld: de verzekeraar wordt rechtstreeks betalingssschuldig tegenover den werkman.

Vervolgens kent de wet aan den werkman een voorrecht toe op het bezit van den verzekeraar. Er mogen geen redenen van verval ten nadeele van den werkman worden opgeworpen. Eventueel kan de verzekeraar van den verzekerden patroon teruggave eischen van de uitbetaalde vergoeding, maar de werkman dient in elk geval vergoed te worden door den verzekeraar.

Het Koninklijk Besluit van 7 December 1931, weer naar het voorbeeld van wat geschiedde in zake levensverzekeringen, stelt zich resoluut op het gebied van het privaatrecht: onder den vorm van verplichtingen, opgelegd aan den verzekeraar, schrijft het nieuwe bepalingen van privaatrechterlijken aard voor:

1° Indien het verzuim van een handeling, die moest uitgevoerd worden binnen een bepaalden tijd, ten laste van het ondernemingshoofd een

verval zou moeten te weeg brengen, dan zal dit verval niet worden opgelopen indien het ondernemingshoofd bewijst, dat hij niet in gebreke is en dat hij overigens het verzuim zoo spoedig mogelijk heeft hersteld.

Dit is een zeer interessant principieel. Het ontleent aan de verplichting van den verzekerde het zuivere formeele karakter, dat de verzekeringspolissen er in ons land steeds aan hechten en maakt ze tot een materiele verplichting. Dit is een veel gezondere opvatting, die aan den verzekeraar een dikwijls gevaarlijk middel tot willekeur ontnemt.

2° In geval van opzegging door de verzekeringsmaatschappij zal deze, behalve wanneer deze opzeg het gevolg is van een ongeval, slechts uitwerking hebben na het einde van het loopende verzekeringsjaar en steeds zal er tusschen den datum waarop de opzegging wordt bekend gemaakt en de uitwerkselen ervan, een termijn van drie maanden moeten bestaan. Het gevolg van deze bepaling is een merkelijke verhooging van de zekerheid, die het doel van de verzekering is.

3° De verzekeringspolis moet in klare en juiste bewoordingen opgemaakt zijn. Dezelfde gedachte vinden wij terug in de Fransche wet betreffende de overeenkomst van 1930, waaruit waarschijnlijk de bepalingen van het Koninklijk Besluit van 7 December 1931 overgenomen werden.

Theoretisch kan men tegen deze bepaling bezwaren opperen. Zij kan inderdaad aanleiding geven tot nuttelooze discussies. Practisch echter is de bepaling ongetwijfeld nuttig, daar zij de verzekeringsmaatschappijen zal aanzetten tot grootere voorzichtigheid bij het opstellen van de polis.

* * *

Een tweede initiatief van den wetgever, waarop wij in dit verband de aandacht moeten vestigen, is de wet van 20 April 1920. Ze heeft betrekking tot de principieën van de territoriale bevoegdheid van de rechtbanken. Nochtans mag hier niet nagelaten worden deze wet aan te stippen, daar zij de voltrekking van de evolutie in de opvatting van den wetgever tegenover den verzekerde beteekent.

Volgens de wet van 20 April 1920 moeten alle betwistingen, spruitende uit een verzekeringsovereenkomst, gebracht worden ofwel vóór de rechtbank van de plaats waar de verzekerde goederen zich bevinden, ofwel, in alle

andere gevallen, vóór de rechtbank van de woonst van den verzekerde. Indien vóór een andere rechtbank gedaagd wordt en de verzekerde niet verschijnt, wordt verondersteld dat hij de bevoegdheid van de rechtbank weigert te erkennen.

Het doel van den wetgever is klaar : hij heeft de verzekerden willen beschermen. Verzekeringsmaatschappijen, gevestigd in de groote centra van het land, dagvaardden hunne verzekerden, dank zij bevoegdheidsclausules, regelmatig voor de rechtbanken der plaats waar zij zelf hun maatschappelijken zetel hadden. Vandaar groote onkosten voor de verzekerden, die dikwijls veroordeelingen opliepen die ongerechtvaardigd waren, doordat ze zich niet tijdig verdedigden.

De bedoeling van den wetgever is ongetwijfeld goed en de maatregelen, die hij voorschrijft, zullen in zekere mate voldoening hebben kunnen schenken. Nochtans biedt de wet van 20 April 1920 voor de verzekerden gevaren, spruitende vooral uit de onvolledigheid van de wetgeving betreffende de premie-inning. Inderdaad, daar waar het kleine premies geldt, is de gewoonte ontstaan de verzekerden bij het vervallen van de eerste en de tweede jaarlijksche premie eenvoudig in mora te stellen en slechts te dagvaarden nadat de derde premie vervalten is. De verzekeraar geniet in dit geval van het voordeel, dat zijn verplichtingen, tengevolge van het niet tijdig betalen van de premies door de verzekerden, geschorst zijn. Wettelijk is deze handelwijze volkomen in regel en men kan haar niet ten kwade duiden aan de verzekeringsmaatschappijen, op voorwaarde dat ze regelmatig hun verzekerden in mora stellen en hen wijzen op de gevolgen van de niet-tijdige betaling. Dit wil niet zeggen, dat een wettelijk ingrijpen niet zou gerechtvaardigd zijn. In dit verband kunnen wij bijvoorbeeld verwijzen naar de Zwitsersche wet, die de verzekeraars verplicht binnen een beperkten tijd de vervallen premies te eischen op straf van verval, hetgeen neerkomt op een verkorte prescriptie voor het eischen der premies.

* * *

Een keerpunt in den ontwikkelingsgang van het verzekeringsrecht in ons land is de wet van 25 Juni 1930 betreffende de controle van de levensverzekeringsondernemingen. In het buitenland werden sinds langen tijd de onder-

nemingen, die zich bezig hielden met levensverzekeringen, onder een min of meer streng regiem van voorafgaandelijke toelating en van controle gesteld.

Een dergelijke controle is inderdaad op het gebied van de levensverzekeringen dringender noodzakelijk dan voor de andere verzekerings-takken, omdat doorgaans de verplichtingen van den verzekeraar zich over een veel langere periode uitstrekken. Deze overweging, gepaard gaande met overwegingen van politieken aard, hadden in sommige landen gevoerd tot het instellen van een monopolie van de levensverzekeringen in handen van den Staat, onder meer in Italië. De meeste Staten lieten integendeel het privaat initiatief bestaan, doch onderwierpen het aan een diepgaand toezicht. Ook Italië heeft van het staatsmonopolie moeten afzien, tengevolge van de zeer slechte resultaten die dit opleverde, en is moeten overgaan tot het algemeen aanvaarde regiem. Het kan dus geen verwondering baren, dat de wetgever in ons land op 25 Juni 1930 een wet uitvaardigde, waarbij de levensverzekeringsondernemingen onder controle werden gesteld.

De wet bevat in de eerste plaats talrijke voorschriften aan dewelke moet worden voldaan om tot het uitoefenen van het levensverzekeringsbedrijf te worden toegelaten. Ze bevat verder voorschriften betreffende de inrichting der maatschappijen, betreffende de te geven waarborgen en betreffende de controle. Al deze verschillende voorwaarden, onder meer de regels betreffende de door de maatschappijen te storten borgsom, werden verder uitgewerkt door het Koninklijk Besluit van 17 Juni 1931.

Dit Koninklijk Besluit deed nochtans meer dan eenvoudig de door de wet van 25 Juni 1930 voorziene principieën uitwerken. Het bevat verscheidene bepalingen van privaat-rechterlijken aard.

Volgens het Koninklijk Besluit van 17 Juni 1931 bindt het verzekeringsvoorstel geen van beide partijen. Het Koninklijk Besluit heeft hierdoor de Belgisch-Fransche theorie betreffende het verzekeringsvoorstel behouden, theorie die, in tegenstelling met hetgeen in Duitschland en Zwitserland aangenomen wordt, aan het teekenen van een verzekeringsvoorstel geen de minste verplichting tot verzekeren vastknoopt. Het eenige gevolg van het onderteekenen van een verzekeringsvoorstel kan voor den verzekerde zijn de verplichting een vergoeding te betalen

voor het medisch onderzoek. Anderzijds voorziet het Koninklijk Besluit, dat het verzekeringsvoorstel den tekst van de algemeene voorwaarden van de verzekering moet insluiten. Een bepaling, die wij reeds de gelegenheid hadden aan te stippen in verband met het Koninklijk Besluit betreffende de werkongevallen, verplicht den verzekeraar de polis in klare en duidelijke termen op te stellen. Nieuw zijn integendeel de regels betreffende premie-betaling: het niet-betalen van de premie op den vervaldag mag voortaan niet meer automatisch de vervallen-verklaring van alle rechten voor gevolg hebben; de verzekerde krijgt in de eerste plaats een periode van dertig dagen na den vervaldag, gedurende dewelke hij de betaling mag doen. Na verloop van deze periode mag de verzekeraar bij aangeteekend schrijven den verzekerde in mora stellen om binnen de acht dagen de premie te betalen. Geeft de verzekerde aan deze in mora stelling geen gevolg, dan mag de verzekeraar de sanctie van de vervallen-verklaring toepassen. Nochtans behoudt de verzekerde gedurende zes maanden het recht het contract te doen herleven, mits betaling van de achterstallige premiën, vermeerderd met een vergoeding wegens verwijl. Het groote praktische belang van deze voorschriften springt in het oog, wanneer men door de practijk de door sommige kleinere maatschappijen toegepaste practijken kent. Het is een doelmatige verdediging van den verzekerde, die op een bepaald oogenblik, zonder de minste kwade trouw, een betaling uit het oog kan verliezen.

Van groot belang zijn de bepalingen die het Koninklijk Besluit van 17 Juni 1931 bevat betreffende de herkoopwaarde en betreffende de verminderingswaarde van de polis. Eindelijk dienen wij nog aan te stippen het principieel verbod van het stipuleeren van arbitrage in de polissen. In de wet betreffende de werkongevallen was de arbitrage integendeel uitdrukkelijk toegelaten en geregeld. Volgens de « Algemeene Verordening », uitgevaardigd in uitvoering van de wet van 1903, werd de mogelijkheid voorzien de arbitrage-commissies te laten zetelen buiten het arrondissement waar het ongeval plaats greep. Het gevolg hiervan is, dat sommige Kassen al hunne gedingen te Brussel centraliseeren. Hieruit spruiten onbetwistbaar nadeelen voor de slachtoffers van ongevallen. Dergelijke uitzondering op de algemeene beginselen van bevoegdheid in zake verzekeringen, door de wet

van 1903 mogelijk gemaakt, is volstrekt af te keuren en het is verheugend dat men in 1930 niet op dezen weg voortging, maar integendeel de arbitrage verbod.

De wet van 25 Juni 1930 en in hoogere mate nog het Koninklijk Besluit van 17 Juni 1931, duiden op wel afgeteekende wijze een strooming aan. De wetgever grijpt meer en meer in de organisatie van de verzekeringsmaatschappijen in. Verder dringt het begrip door, dat de regels van de wet van 1874 verouderd zijn.

In 1930 was het nog niet zoozeer bij den wetgever dat dit begrip naar voren trad, maar wel bij eenige leidende persoonlijkheden, die bij het opstellen van het Koninklijk Besluit van 17 Juni 1931 een vooraanstaande rol hebben gespeeld. Daarom is het niet in de wet, maar in het Koninklijk Besluit van 17 Juni 1931, dat wij de boven aangestipte bepalingen van privaatrecht aantreffen. De vorm, waarin deze bepalingen voorkomen, vorm die wij reeds aanstipten in verband met de werkongevallen en die wij nogmaals zullen aantreffen wanneer wij zullen handelen over de autobusverzekering, is karakteristiek: de verzekeraar is verplicht zijn polis voorafgaandelijk te laten goedkeuren door de controle-commissie; deze eischt dat bepaalde principieën van privaatrechtelijken aard in de polis zouden voorkomen. Een onrechtstreeksche wijze dus om het recht van het verzekeringscontract diepgaand te wijzigen.

Sedert 1930 is de strooming, die wij hierboven hebben aangehaald, nog merkkelijk vooruit gegaan. Wij vinden dezen vooruitgang namelijk in de sedert 1932 ingevoerde verzekering van autobussen en autocars. De reglementatie van deze verzekeringen draagt de drie volgende kenmerken:

- 1° de verplichting een verzekering te sluiten;
- 2° nieuwe uitbreiding van de controle op de verzekeringsmaatschappijen;
- 3° nieuwe belangrijke regels van privaatrecht.

De kern van de regeling ligt in de wet van 21 Maart 1932. De verplichte verzekering werd ingevoerd bij het Koninklijk Besluit van 12 Juni 1933, dat in zijn artikel 58 de verplichte en onbepaalde verzekering van de aansprakelijkheid van de autobus-exploitanten voorziet. Deze exploitanten worden verder verplicht hunne autobussen tegen brandgevaar te verzekeren. Artikel 58 werd gewijzigd bij Koninklijk Besluit van 19 Maart 1934. Dit Koninklijk Besluit be-

houdt de onbeperkte verplichte verzekering voor de persoonlijke schade; het beperkt integendeel de verplichting tot verzekeren in geval van materiele schade tot een bedrag van 500.000 frank per ongeval. Het voorziet uitdrukkelijk, dat geen franchise zal mogen voorzien worden. De slachtoffers hebben dus recht op de volledige vergoeding door tusschenkomst van den verzekeraar.

Het regiem van de verplichte verzekering der autocar- en autobus-exploitanten werd definitief uitgewerkt door het Koninklijk Besluit van 30 April 1934. Hier treffen wij weer in groote lijnen de principen van toelating en controle aan, die wij reeds de gelegenheid hadden aan te stippen in verband met de levensverzekeringsmaatschappijen. En speciale nadruk wordt gelegd op de levensvatbaarheid van de maatschappijen en er wordt in zekere mate een proeftijd geëischt, vermits elke maatschappij enkel de toelating tot het verzekeren van autobussen zal krijgen na een vijfjarig bestaan.

Ook de wettelijke vorm der vennootschappen wordt bepaald. De regeling verschilt eens te meer van diegene die voorzien was voor de werkongevallen en voor de levensverzekeringsmaatschappijen. Telkens zijn het andere vormen die voorzien zijn en andere voorwaarden die opgelegd worden. Er is gebrek aan eenvormigheid. Dat deze fragmentaire arbeid met zijn talrijke verscheidenheden zich eindelijk als een zwakte zal doen gevoelen, en dat men zal moeten besluiten tot een algemeene herziening en eenmaking, lijdt geen twijfel. Van groot belang in het kader van deze uiteenzetting is het gedeelte van het Koninklijk Besluit dat betrekking heeft tot het privaatrecht, want in dit Koninklijk Besluit, evenals in dat betreffende de levensverzekeringen, vinden wij talrijke bepalingen betrekking hebbende tot het privaatrecht.

De belangrijkste van deze bepalingen is ongetwijfeld diegene, die aan de slachtoffers van een ongeval een rechtstreeksche vordering toestaat tegenover den verzekeraar. Vooral op dit bepaald gebied heeft deze rechtstreeksche vordering een zeer groot belang. De rechten van de slachtoffers van eventuele ongevallen worden verder nog gevrijwaard doordat geen enkele reden van verval, opgelopen na het ongeval, tegenover hen mag worden weerhouden. In verband met de redenen van verval dient de aandacht te worden gevestigd op de strekking

die tot uiting komt in het Koninklijk Besluit, strekking die er naar streeft deze redenen van verval zooveel mogelijk te beperken: het zuiver formeel karakter wordt hun ontnomen, zooals het ook het geval is bij de verzekering tegen werkongevallen, en er mag geen enkele reden van verval in de polis ingeschreven worden zonder voorafgaandelijk door de commissie van toezicht te zijn goedgekeurd.

Een streven naar eenvormigheid, met de bedoeling de controle te vergemakkelijken, valt op te merken daar waar wordt voorgeschreven dat de premies van alle contracten zullen vervallen op een vasten vervaldag, namelijk op 1 Januari van elk jaar. Om te beletten dat geen enkele autocar zou rijden zonder verzekerd te zijn, moet in geval van schorsing van de verzekering het Ministerie, dat met de uitvoering van deze maatregelen gelast is geworden, verwittigd worden vooraleer de schorsing in voege kan treden. Op deze wijze is het mogelijk de taksplaat en de rijvergunning in te trekken vóórdat de verzekering ophoudt. Stilzwijgende vernieuwing van het contract is slechts mogelijk voor een periode van één jaar. Al deze clausules zijn van publieke orde.

Zooals men uit het voorafgaande kan opmerken, wordt in feite door dit Koninklijk Besluit een geheel nieuw verzekeringsrecht in het leven geroepen, een verzekeringsrecht dat niet, zooals de wet van 1874, een zuiver aanvullend recht is, maar dat van publieke orde is en waaraan dus geen afwijkingen bij overeenkomst mogen worden toegebracht. Weliswaar hebben deze nieuwe principen slechts een beperkte geldigheid en zijn ze alleen van kracht op het gebied van autobus- en autocar-verzekeringen. Hun belang voor de ontwikkeling van het verzekeringsrecht mag echter niet onderschat worden: ze zijn een belangrijke stap naar de volledige vernieuwing van ons verzekeringsrecht in den zin van de recente buitenlandsche wetgevingen, die gekenmerkt zijn door de betrachting de verzekerden te beschermen en waarvan de bepalingen voor het grootste gedeelte van publieke orde zijn.

Op dit oogenblik is een project van verplichte verzekering der aansprakelijkheid van alle autovoerders in voorbereiding, als onderdeel van een breed opgevat ontwerp van regeling van de aansprakelijkheid van de automobilisten. Naar alle waarschijnlijkheid zal dit project binnen weinigen tijd aangenomen worden. Het is

de logische voortzetting van de lijn, die wij hierboven hebben aangestipt.

* * *

Welk is het besluit dat uit de voorafgaande korte beschouwing kan getrokken worden?

De regeling ingevoerd door de wet van 11 Juni 1874, beantwoordt niet meer aan de opvattingen van onzen tijd. Sedert eenige jaren is het besef hiervan bij den wetgever doorgedrongen en fragmentair zijn diepgaande hervormingen doorgevoerd geworden.

Deze hervormingen zijn op zich zelve goed. De verschillende wetten en besluiten, die deze hervormingen doorvoerden, kunnen echter slechts van tijdelijken aard zijn, omdat zij de moeilijkheden niet in hun geheel oplossen en, tengevolge van hun fragmentair karakter, de noodige eenheid missen.

Een algemeene herziening van het verzeke-

ringsrecht met éénmaking van al de tot nu toe afzonderlijk ingevoerde wijzigingen, is hoogst wenschelijk. De zin in dewelke deze herziening zal geschieden, schijnt op dit oogenblik reeds klaar afgelijnd. Het zal de richting zijn die wij vinden in de verschillende wetten en Koninklijke Besluiten, die wij hooger hebben ontleed: breedere bescherming van de verzekerden en controle over al de verzekeringsmaatschappijen.

De regeling die eventueel zal ingevoerd worden, zal zoo breed mogelijk moeten zijn en alle takken van de verzekering aan een eenvormige en eenvoudige wetgeving onderwerpen.

Dit geldt niet alleen voor hetgeen door onze rechtsleer gewoonlijk als *privaat-verzekering* wordt beschouwd, maar ook voor de verzekeringen tegen *werkongevallen*, die logisch hun plaats kunnen vinden in een *codex der private verzekeringen*.

Herman JACOB.

RECHTSPRAAK

284

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 19 Mei 1937.

Voorzitter: M. Soenens.
O. M.: M. Leon Cornil.

VONNIS. — MOTIVEERING. — BEROEP IN POLITIEZAKEN. — EENPARIGHEID NIET VEREISCHT.

Een vonnis dat enkel zegt dat de betichte een onvoorzichtigheid begaan heeft met tegen een stilstaand voertuig aan te rijden, is voldoende gemotiveerd.

Bij een rechtbank van eersten aanleg zetelende als rechtbank van beroep in zaken van enkel politie is de eenparigheid van stemmen der magistraten niet vereischt om te veroordeelen na vrijspraak in eersten aanleg.

Damzeaux t/ Dannevoeye.

Het Hof:

Gehoord heer Raadsheer De Wilde in zijn verslag, en op de besluitselen van den heer Léon Cornil, advocaat-generaal;

Gezien de voorziening;

I. *Op de openbare vordering:*

Aangezien geen strafveroordeeling tegen betichte werd uitgesproken;

Dat de voorziening dus niet ontvankelijk is, bij gebrek aan belang;

II. *Op de burgerlijke vordering:*

Omtrent het eerste middel, genomen uit de schending van art. 97 der Grondwet, door dat het bestreden vonnis « enkel zegt dat de betichte eene onvoorzichtigheid begaan heeft met een stilstaand voertuig aan te rijden », terwijl « men niet noodzakelijker wijze eene onvoorzichtigheid begaat met tegen een stilstaand voertuig te rijden »; overwegende dat, indien men niet noodzakelijker wijze eene onvoorzichtigheid begaat met tegen een stilstaand voertuig te rijden, men nochtans zulks doende eene onvoorzichtigheid kan begaan, volgens de omstandigheden;

Aangezien het bestreden vonnis binnen de perken van de oppermachtige beoordeeling des rechters blijft, door uit de vastgestelde feiten de onvoorzichtigheid van den betichte af te leiden, en ten genoëge van rechte gemotiveerd is;

Dat het middel niet kan aangenomen worden;

Omtrent het tweede middel, aanhalende dat het vonnis met eenparigheid van stemmen had moeten geveld worden;

Aangezien de eenparigheid van stemmen, voorzien door artikel 140 der wet van 18 Juni 1869, gewijzigd door art. 2 der wet van 4 September 1891, niet vereischt wordt van eene rechtbank van eersten aanleg, zetelende als beroepsrechter in zaken van enkele politie;

Dat het middel in rechte mist;

Om deze redenen:

Verwerpt de voorziening; verwijst aanlegger in de kosten.

284

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

3e Kamer. — 3 Februari 1937.

Voorzitter: M. Malgaud.

Op. Min.: M. Beeckman de Westmeerbeeck.

Pl.: Mrs Van Scharen, Rotsaert en Delhaye.

I. BEVOEGDHEID. — ART. 39 WET VAN 25 MAART 1876. — TERRITORIALE BEVOEGDHEID. — ONVERDEELDHEID.

II. ACTIO DE IN REM VERSO. — ZAAKWAARNEMING. — VERSCHIL IN TE BEKOMEN VERGOEDING.

Artikel 39 van de wet van 25 Maart 1876 betreffende de bevoegdheid heeft enkel betrekking tot de bevoegdheid «ratione loci». Het kan geene wijziging brengen in de bevoegdheid «ratione materiae», tenzij in geval van onverdeelbaarheid van het voorwerp of van de oorzaak der verplichting.

De actio de in rem verso laat slechts toe een betaling te eischen in de mate van de verrijking van den verweerder, terwijl de vraag gesteund op de zaakwaarneming, wanneer verweerder noodzakelijk de uitgevoerde werken gekend en goedgekeurd heeft in beginsel toelaat den vollen prijs der uitgevoerde werken te eischen.

Avions Renard t/ Enthoven en Orta.

Bevoegdheid :

Aangezien niet betwist wordt dat de oorzaak der vraag van burgerlijken aard is voor Enthoven en van commercieelen aard voor Orta en deze gehuisvest is te Saint Hubert; zoodat het slechts op grond van art. 39 al. 2 der wet van 25 Maart 1876, over de bevoegdheid is dat beiden voor de burgerlijke rechtbank van Antwerpen gedaagd zijn;

Aangezien nochtans dit artikel, dat de plaatselijke bevoegdheid regelt, geen wijziging kan brengen in de stoffelijke bevoegdheid, tenzij ingeval van onverdeelbaarheid van het voorwerp of van de oorzaak der verplichting (zie: Rechtbank te Brussel, 9-12-1931, Journal des Tribunaux 1932, col. 26);

Aangezien ter zake Enthoven gedaagd is om reden van een verrijking spruitende uit de herstelling van een hem toebehoorend vliegtuig, en Orta om reden van een verrijking, spruitende uit het feit dat hij mogelijk gehouden kon zijn dezelfde herstelling uit te voeren;

Aangezien deze vragen verschillend zijn in hun voorwerp, daar het in een geval een verrijking geldt en in het ander het ontgaan aan een verarming, en de vragen ook verschillend zijn in hun oorzaak, die in het een geval het feit der verrijking van den eigenaar is, en in het andere een beweerde verantwoordelijkheid;

Ontvankelijkheid :

Aangezien Enthoven in zijn zittingbesluiten een middel opwerpt dat hij onjuist «litispendance» benoemt en dat daarin bestaat dat de aanlegger nog niet stelling heeft genomen tegenover een eerste geding tusschen dezelfde partijen, over hetzelfde voorwerp en dat door dezelfde rechtbank

gevonnist werd waarvoor het tegenwoordig geding hangende is;

Aangezien Enthoven geen besluiten beteekend heeft over dit punt, alhoewel hij daartoe aangevaard werd door akte van 4 November 1936 (geboekt te Antwerpen D. A. V., den 5-11-1936, D. 161 B. 50 V. 28, Get. Onleesbaar) en hij dus aan den aanlegger de gelegenheid niet heeft gegeven zich te verdedigen;

Aangezien volgens de bewoording zelf van het gezegde middel daardoor geen punt aangeraakt wordt dat de openbare orde zou aanbelangen en het dus als niet bestaande dient aanzien;

Ten gronde :

Aangezien door alle partijen aangenomen wordt dat het vliegtuig van Enthoven, na een gedwongen landing, hersteld is geworden; dat de aanlegger de herstelling van den motor gedaan heeft en Enthoven na de uitvoering der herstellingen zijn vliegtuig terug in bezit heeft;

Aangezien hij beweert dat hij die herstelling niet besteld heeft en dat het onbekenden zijn die hem hulp geboden hebben bij het ongeval, die ook de noodige stappen hebben aangewend;

Aangezien op grond van dit standpunt een vonnis van deze Rechtbank, tusschen partijen verleden, beslist heeft dat het bewijs van een bestelling van Enthoven niet geleverd werd;

Aangezien de Vennootschap Avions Renard dezelfde vraag nu inleidt op grond van een ongegronde verrijking;

Aangezien de rechtsgrond der vraag nauwkeuriger omschreven zal zijn indien men in plaats der ongegronde verrijking (*de in rem verso*) de zaakwaarneming (*negotiorum gestio*) stelt;

Aangezien Enthoven noodzakelijk de uitgevoerde werken gekend en goedgekeurd heeft en dus niet enkel in de mate van zijn verrijking, maar in beginsel voor den vollen prijs der uitgevoerde werken zou gehouden zijn. (Zie: Laurent XX n°s 336 en 337);

Aangezien in het onderhavig geval slechts de verrijking gevraagd wordt;

Aangezien Enthoven anderzijds niet beweert dat hij de herstelling van zijn motor goedkoop zou hebben kunnen verkrijgen;

Aangezien overigens, zooals hooger gezegd, hij geen besluiten beteekend heeft en geen van de tot het geding behorende punten betwist heeft;

Aangezien het overigens niet aanneembaar is dat de door hem zelf beweerde verwaarloozing van al zijn belangen hem ten voordeele zou strekken;

Om deze redenen :

De Rechtbank, gehoord in zijn gedeeltelijk eensluidend advies in openbare zitting gegeven M. Beeckmans de Westmeerbeeck, substituut van den Procureur des Konings, alle andere besluiten verwerpende, rechtdoende bij tegenspraak, verklaart zich onbevoegd tegenover Orta, stelt deze buiten zaak en veroordeelt de aanlegger tot de kosten door dezen gedaan;

Verklaart de vraag tegenover Enthoven ontvankelijk en gegrond; bijgevolg veroordeelt dezen

aan aanlegster te betalen de som van 9691,95 fr. met de gerechtelijke intresten en de kosten van het geding;

Verklaart het vonnis uitvoerbaar bij voorraad trots alle verhaal, zonder borg, uitgezonderd voor de kosten.

285

BURGERLIJKE RECHTBANK TE HASSELT

Kortgeding. — 4 Juni 1937.

Voorzitter : M. Bijvoet.

Pleiters : Mrs Philippart, Willems en Demal.

BEVOEGDHEID VAN DEN RECHTER IN KORTGEDING. — ONTVANKELIJKHEID VAN DEN EISCH. — VERVANGING VAN DEN NOTARIS VERDACHT VAN PARTIJDIGHEID.

De rechter is bevoegd zoo er hoogdringendheid bestaat in de voorwaarden van art. 11 der wet van 25 Maart 1876. Ook andere aangemaande belanghebbenden buiten den notaris mogen, bij verkoop bij dadelijke uitwinning, hun eisch in kortgeding voorbrengen.

De notaris behartigt de belangen zoo van den schuldenaar als van de schuldeischers. Een eisch van hem door een collega te doen vervangen, omdat hij ten voordeele van den schuldenaar is opgetreden, is niet gegrond.

Ph. t/ Th., W., T., B., S.

Gezien de inleidende exploit in dagteekening van 15 en 18 Mei 1937, geboekt, respectievelijk betteekend door Deurwaarder Wacquez van Hasselt, en Lemmens, van Genck;

Overwegende dat aanlegger qualitate qua, in zijne hoedanigheid van tweede ingeschreven schuldeischer, voor redenen die hij aangeeft, verklaart geen vertrouwen meer te hebben in den notaris, den 19 Maart 1937, op voet van art. 90 der wet van 15 Augustus 1854, aangesteld door den voorzitter der Rechtbank op verzoekschrift van den eerst ingeschreven schuldeischer om over te gaan tot den verkoop, bij dadelijke uitwinning der goederen aangehaald in de dagvaarding;

Dat hij thans den rechter in kortgeding aanzoekt een ander notaris dan den voorheen aangestelden te willen benoemen, nieuwe dagstelling te willen geven voor den verkoop bij dadelijke uitwinning en dezen verkoop door breedvoerige publiciteit kenbaar te willen maken;

Overwegende dat de vraag, spoedeischend is wijl er zonder verwijl door den aangestelden notaris tot de openbare veiling kan overgegaan worden daar het hem volstaat den verkoopdag vast te stellen mits in achtneming van het tijdstip van vijftien dagen voorgeschreven in art. 91 der hooger vermelde wet om aan zekere schuldeischers en aan den schuldenaar de vereischte bekendmaking te doen;

Overwegende dat de Rechter in kortgeding, van

het oogenblik af dat hij de dringendheid van den eisch vaststelt bevoegd is, volgens art. 11 der wet van 25 Maart 1876, om uitspraak te doen in kortgeding, wanneer zooals hier het geval is, de eisch valt onder de burgerlijke bevoegdheid der rechtbanken of onder de bevoegdheid der burgerlijke scheidsrechters en door geene bijzondere bepaling aan de Rechtsmacht over kortgedingen onttrokken is;

Overwegende dat de Voorzitter in kortgeding, volgens de schikkingen van art. 91 § 3 bevoegd is om te beslissen over de betwistingen opgerezen bij een verkoop op dadelijke uitwinning wanneer hij daartoe aanzocht wordt door den aangestelden notaris, doch dat hij eveneens bevoegd is, ditmaal volgens de algemeene beginselen van het kortgeding, om kennis te nemen van dergelijke betwistingen, wanneer het een der aangemaande schuldeischers is die een bezwaar tegen de verhandelingen van den verkoop inbrengt, wijl het aanduiden van een waarnemenden notaris, op voet van art. 90 § 2 in de bevoegdheid valt van den Voorzitter der Rechtbank;

Overwegende dat de eisch eveneens ontvankelijk moet verklaard worden; dat weliswaar, de aanmaning volgens de voorschriften van art. 91 § 2, aan een schuldeischer gedaan, niet voor gevolg heeft deze als partij in de zaak te brengen, hetgeen wel het geval is luidens art. 35 § 2 der wet van 15 Augustus 1854 voor den ingeschreven schuldeischer bij gedwongen onteigening, doch dat het den aangemaanden schuldeischer vrijstaat, in deze hoedanigheid, deze bezwaren te doen gelden tot het indienen derwelke hij aangemaand is geworden en, te dien einde, gezien de hoogdringendheid, de rechtspleging in kortgeding aanhangig te maken;

Overwegende dat het wel op verzoek is van den eerst ingeschreven schuldeischer alleen, dat de rechtspleging tot dadelijke uitwinning kan ingezet worden en dat de tusschenkomst van den Voorzitter der Rechtbank om een notaris aan te stellen kan ingeroepen worden, doch dat deze tusschenkomst enkel voor doel heeft de belangen te vrijwaren zoo van de schuldenaars als van de schuldeischers zonder dat daarom de vrijwillige verkoop, een verkoop wordt door de Rechtbank bevolen (Kortg. Brussel, 16 April 1920, Pas. 1920, III. 190 en nota);

Overwegende dat het doordien den aangemaanden schuldeischer toegelaten is elk bezwaar te doen gelden dat hij acht schadelijk te zijn voor zijne belangen waartusschen ongetwijfeld het partijdig optreden van den aangestelden notaris moet gerekend worden;

Overwegende dat er bijgevolg ter zake dient onderzocht te worden of het optreden van den aangestelden notaris zoo partijdig was dat hij verdacht moet worden de belangen van den tweeden ingeschreven schuldeischer te hebben willen schaden;

Overwegende dat aanlegger in zijne pleitrede uiteenzet dat de aangestelde notaris hem, bij minnelijke schikking voorstelde de som van 6.500 fr. te betalen op het bedrag der schuldvordering van

ongeveer 20.000 frank, en zich persoonlijk borg stelde tot betaling dezer som, er bij voegende :

1) dat de schuldvordering der bank Belgo-Française, overdreven en, op verscheidene punten, niet verrechtvaardigd was;

2) dat de gedwongen verkoop niet meer dan 6.500 frank zou opbrengen voor den tweeden ingeschreven schuldeischer, nadat de eerst ingeschrevene het bedrag zijner schuldvordering, ook 20.000 frank ongeveer, zou ontvangen hebben, en dat hij hem zelfs een uittreksel der verkooping in de streek deed geworden, waaruit moest afgeleid worden dat de gronden ter plaatse hoogstens tegen 40.000 frank de hectaar verkocht werden, hetgeen voor de 69 aren 48 centiaren bezwaarde gronden, het gebouw niet meegerekend, de som van 27.832 frank uitmaakt;

Overwegende dat aanlegger daarenboven, niet ontkende ter zitting dat de handelende notaris hem voorgesteld had de goederen te doen schatten door een deskundige;

Overwegende dat in die omstandigheden, het niet voldoende bewezen is dat de handelende notaris tegen de belangen van den tweeden schuldeischer zou gekant zijn, zij het dan ook dat deze ter zitting moest toegeven dat het wel mogelijk was dat de goederen een waarde van 30 tot 40.000 frank vertegenwoordigden;

Overwegende immers dat de handelende notaris in hoofdorde aangaf dat de schuldvordering der Bank Franco-Belge deels betwist werd en dat deze reden ook in aanmerking moest genomen worden om het voorstel in minnelijke schikking in overweging te doen nemen;

Overwegende dat zooals reeds gezegd, de aangestelde notaris ook de belangen van den schuldenaar mag behartigen, en dat het geenszins spruit uit de hooger vermelde gegevens, dat de aangestelde notaris moet verdacht worden, tegen zijn persoonlijk belang in, den verkoop, die ten andere bij openbare veiling geschiedt, te doen uitvallen tegen de belangen in van den tweede ingeschreven schuldeischer; dat deze trouwens aangemaand moet worden om aanwezig te zijn bij den verkoop en zijne rechten op schadevergoeding kan doen gelden bij de minste vooringenomenheid welke hij in hoofde van den werkenden notaris zou opmerken;

Overwegende dat er dus geen genoegzame redenen voorhanden zijn om den aangestelden notaris door een ander te doen vervangen; dat de dagstelling van den verkoop niet door den Voorzitter der Rechtbank moet vastgesteld worden en dat de aangestelde notaris de wettelijke voorschriften heeft na te leven voor wat betreft de openbaarheid van den verkoop te geven;

Om deze beweegredenen :

Wij, Xavier Bijvoet, Voorzitter der Rechtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Hasselt, zetelende als rechter in kortgeding, bijgestaan door Jan Joosten, griffier, de gehuwde veeweester T. chelet M.-R.-E., ambtshalve machtigende om in staan;

Voorloopig uitspraak doende, onder voorbehoud van alle rechten der partijen, en zonder eenige ook

welkdanige, schadelijke erkenning voor elk hunner, alle andere besluiten verwerpende;

Verklaren ons bevoegd, zeggen de zaak spoedeischend;

Zeggen de eisch ontvankelijk doch ongegrond, wijzen aanlegger er van af en leggen de kosten te zijnen laste.

286

BURGERLIJKE RECHTBANK TE DENDERMONDE

1e Kamer. — 17 October 1936.

Voorzitter : M. J. Van Ginderachter.
Pleiter : Mr Piret.

INTERNATIONAAL PRIVAATRECHT. — ECHTSCHEIDING. — FRANSCHE WETGEVING. — DEFINITIEF KARAKTER DER ECHTSCHEIDING. — INSCHRIJVING BURGERLIJKEN STAND.

Onder het beheer der Fransche Wetgeving is de echtscheiding uitgesproken, niet door den ambtenaar van den Burgerlijken stand, maar uitsluitelijk door de rechtbank zelf. De overschrijving en de inschrijving in de registers van den Burgerlijken Stand zijn zonder invloed op het definitief karakter der echtscheiding en zijn enkel een maatregel tot ruchtbaarheid.

Deze regelen van bevoegdheid en vormen beheerschen de echtscheiding door een Fransche rechtbank uitgesproken tusschen echtgenooten van Belgische nationaliteit, zoodat de eisch tot ex aequatur van zulkdanig vonnis, de toepassing van artikel 264 van het Burgerlijk Wetboek niet meebrengt.

Burm t/ Cornand.

Gehoord aanlegger in zijne middelen en besluiten;
Gezien de stukken;

Overwegende dat de verweerster, behoorlijk gedagvaard, niet verschijnt;

De rechtbank verleent verstek tegen haar bij nalatigheid om te verschijnen en voor het profijt;

Overwegende dat bij vonnis van 21 Januari 1932, de burgerlijke rechtbank van Pontoise de echtscheiding, ten nadeele van den man, hier aanlegger, tusschen de echtgenooten Burm-Cornand uitsprekt dat deze laatste, van Belgische nationaliteit, gehuwd zijn te Aalst, den 5 November 1925; dat tijdens het inleiden van het geding in echtscheiding partijen woonachtig waren in het rechtsgebied der rechtbank van Pontoise;

Overwegende dat dit vonnis, verleend bij verstek bij niet verschijnen, regelmatig aan den verstekmakenden verweerder op 9 April 1932 werd betekend;

Overwegende dat de eisch strekt tot «exequatur» dier rechterlijke beslissing;

Overwegende dat de voorwaarden, betrekkelijk den grond en de authenticiteit, bij artikel 11 der Fransch-Belgische overeenkomst van 8 Juli 1889 vereischt, ter zake aanwezig zijn;

Overwegende dat de eenige op te lossen vraag aldus deze is te weten : indien ja of neen de wette-

lijke bepalingen in voege in België dienen toegepast krachtens dewelke de rechtbank de echtscheiding toelaat maar niet uitspreekt en de echtgenoot die de echtscheiding bekomen heeft gehouden is het vonnis binnen een bepaalden termijn te betekenen aan den ambtenaar van den Burgerlijken stand, die he t vonnis in zijne registers overschrijft, overschrijving die al de uitwerkselen heeft van de uitspraak van de echtscheiding (art. 264. B. W. gewijzigd door het K. B. van 7 Februari 1936);

Overwegende dat de Fransche wetten van 18 April 1886 en 26 Juni 1919 aan de rechtsmacht alleen bevoegdheid toekennen — ter uitsluiting der bestuurlijke macht — om de echtscheiding uit te spreken; dat ze de overschrijving en inschrijving in de boeken van den Burgerlijken Stand enkel behouden als een vorm van openbaarheid, zonder den minsten invloed op het definitief karakter der door de rechtbank uitgesproken echtscheiding; openbaarheidsmaatregel die door ieder der gewezen echtgenooten mag gevorderd worden; (Dall P. 1919. 4. bl. 329, nota n° 1 en 19);

Overwegende dat deze regelen van vorm en bevoegdheid beheerd zijn door de lex fori en diensvolgens toepasselijk zijn en blijven in zake echtscheiding in Frankrijk tusschen Belgen uitgesproken. (Art. 11 en 11/5 Fransch-Belg. overeenk. Baudry-Chauveau en Chénéau t.4 n° 393-Weiss t.3, bl. 668, nota 1 bl. 704);

Gezien art. 13 der Fransch-Belgische overeenkomst;

Om deze redenen:

De rechtbank, gehoord den heer Vercauteren, substituut Procureur des Konings, in zijn eensluitend advies, alle verdere en tegenstrijdige besluiten verwerpande, zegt dat het vonnis van 21 Januari 1932, de echtscheiding der echtgenooten Burm-Cornand uitsprekende zijn volle uitwerkkel zal hebben in België;

Beveelt de overschrijving van het beschikkend deel van dit vonnis in de registers van den Burgerlijken stand van Aalst en de inschrijving dezer overschrijving in den rand van den huwelijksakt dd. 25 November 1925; verwijst verweerster tot de kosten;

Zegt dat er geen plaats grijpt het vonnis uitvoerbaar bij voorraad te verklaren.

287

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE BRUGGE

3e Kamer. — 13 April 1937.

Voorzitter: M. de Walque.

Rechters: MM. Alb. Fraeys en L. B. Vanden Bussche.
Pl.: Mrs Lud. Fraeys, de Veubeke en Rob. Ancot.

VERKEERSRECHT. — VERKEERSTEEKENS. —
ART. 5 VAN DE WEGCODE. — «ONMIDDELIJK»
AANZETTEN. — BETEEKENIS. — AARZELING.
— GEEN SCHULD.

HINDERNIS. — ART. 42 WEGCODE. — VOOROP-
RIJDENDE AUTO. — PLOTS VERTRAGEN OF

STOPPEN. — KRUISPUNT. — GEEN ONVOOR-
ZIENBARE HINDERNIS.

Wanneer een bevoegde agent het verkeersteeken «aanzetten» geeft, moet de weggebruiker daar wel «onmiddellijk» gevolg aan geven, doch dit sluit niet uit dat hij zich eerst ervan rekenschap te geven heeft of dit aanzetten zonder gevaar kan gebeuren. Men kan derhalve geen verwijt ervan maken dat hij «met een zekere aarzeling» doorgereden is (art. 5 wegcode).

Wie een andere auto volgt moet de noodige voorzorgen nemen om een aanrijding met den vooroprijdenden auto te vermijden. Het vertragen of zelfs het plots stoppen van den vooroprijdenden wagen op het kruispunt van verschillende wegen vormt een hindernis waarvoor de volgende wagen steeds tot stilstand moet kunnen gebracht worden (art. 42 Wegcode).

O. M. t/ Nevejans en Taeter t/ Renard (burg. partij).

I. Wat de betichting betreft:

Overwegende dat art. 5 van het K. B. van 1 Februari 1934 weliswaar aan de weggebruikers oplegt onmiddellijk gevolg et geven aan de vordering van de bevoegde agenten;

Dat men echter aan den verdachte Nevejans, geen grief kan maken van de «aarzeling» die hij in het vooruitrijden zou vertoond hebben nadat de verkeersagent hem het teeken «aanzetten» gegeven had; dat inderdaad, ook na dit teeken, de weggebruiker slechts behoedzaam en met de noodige voorzichtigheid het kruispunt moet overrijden; dat alhoewel hij zich «onmiddellijk» in beweging moet stellen, hij toch eerst mag doorrijden nadat hij zich zelf rekenschap gegeven heeft of dit zonder gevaar kan gebeuren;

Overwegende dat art. 42 van de wegcode aan ieder weggebruiker van den weg voorschrijft zijne snelheid derwijze te regelen dat hij voor zich eene voldoende ruimte behoudt om voor een hindernis het voertuig tot stilstand te kunnen brengen;

Overwegende dat de auto die een andere volgt, alle voorzorgen moet nemen om een aanrijding te vermijden, dat hij daartoe ofwel den noodigen afstand moet bewaren, ofwel zijne snelheid moet matigen volgens de plaatselijke gegevens;

Dat de door de wegcode bedoelde hindernis weliswaar de normale hindernis is wiens opkomen kan voorzien worden, doch dat bij een kruising van verschillende wegen een vertraging of zelfs een plotse stilstand van de vooroprijdende wagen steeds in de berekeningen van den achteraanrijdenden weggebruiker moet betrokken worden;

Overwegende dat dus de betichting ten laste van Nevejans Henri, niet genoegzaam bewezen is, en dat diensvolgens den eisch der burgerlijke partij tegenover dezen verdachte als ongegrond voorkomt;

Overwegende dat de schuldige daad hierboven ten laste gelegd van verdachte Taeter, verwondingen veroorzaakt heeft aan Renard Laura en aan Beaujean Jean;

Dat de betichting onder litt. A. dus bewezen is voor verdachte Taeter; feiten met een zelfde misdadig inzicht gepleegd en zich aldus vermengend;

Dat de betichting onder litt. B. een zelfde daad uitmaakt als de betichting bedoeld onder litt. A., dat derhalve alleen de zwaarste straf dient toegepast te worden;

II. Wat de vergoeding der schade betreft :

De Rechtbank, alle verdergaande of tegenstrijdige besluitselen verwerpende, na beraadslaging in de raadkamer, wijzende op tegenspraak, en bij toepassing van bovenvermelde wetsbepalingen, verwijst Taeter Victor tot eene boete van 30 frank; en tot de kosten van het geding begroot in het geheel op 429,61 frank;

En aangezien de gedingkosten de 300 frank te boven gaan, bepaalt den duur van den lijfswang voor het verhaal derzelve op 15 dagen;

Spreekt de verdachte Nevejans Henri vrij zonder kosten;

Verwijst Taeter Victor te betalen aan de burgerlijke partij, de som van 10.650 frank;

Wijst haar af van haren eisch voor zooveel als gericht tegen Nevejans Henri voornoemd;

En vooraleer de schade vast te stellen door de burgerlijke partij geleden uit hoofde van pijn en smart, en uit hoofde van arbeidsongeschiktheid, stelt aan de heeren : 1. Pluymaekers, geneesheer ; 2. Pirard, geneesheer ; 3. Grootenrath, alle drie uit Verviers; met als zending, collegiaal de burgerlijke partij Laura Renard te onderzoeken, vast te stellen hoelang zij, tengevolge van het ongeval van 10 Augustus 1936 volledig werkonbekwaam geweest is, welke graad van arbeidsongeschiktheid haar thans nog overblijft;

Vast te stellen of deze werkonbekwaamheid van blijvenden of van voorbijgaanden aard is, en in welke mate;

Alle elementen op te sporen om de pijn en smarten die het slachtoffer geleden heeft vast te stellen;

Machtigt de deskundigen hun verslag op te stellen in de taal hunner keus;

Belast de Rechtbank van Verviers om den wettelijken eed van de deskundigen af te nemen ;

Behoudt voor de kosten der burgerlijke partij.

288

**RECHTBANK VAN KOOPHANDEL
TE ANTWERPEN**

2e Kamer. — 7 Maart 1935.

Vorzitter : M. Somers.
Referendaris : M. E. Van Houtte.
Pleiters : Mrs Biltris en Sulzberger.

VERKOOP. — OVEREENKOMST NOPENS BIJZONDERE HOEDANIGHEDEN VAN DE KOOPWAAR. — GEBREK. — NIETIGHEID VAN DEN VERKOOP. — FACTUUR. — NAZICHT DER KOOPWAAR. — ONMOGELIJKHEID ZULKS TE DOEN BIJ VERTREK — NAZICHT TER BESTEMMING.

Wanneer in zake een verkoop bijzondere voorwaarden werden overeengekomen, moet bij ontstentenis van de overeengekomen hoedanigheden, de verkoop verbroken

worden. Bijzonder indien de aldus geleverde waar onbruikbaar is voor de voorziene doeleinden.

Het verzenden van een factuur welke de vereischte eigenschappen der koopwaar niet vermeldt, kan den wil der partijen niet verduidelijken of beïnvloeden.

Zelfs wanneer de factuur bepaalt dat de aanvaarding der koopwaar moet geschieden bij vertrek uit de fabriek, moet men rekening houden van de bijzondere overeenkomsten of van den wil der partijen de aanvaarding te laten gebeuren bij aankomst der koopwaar ter bestemming.

U. N. T. F. t/ E. P.

Gezien de geboekte dagvaarding in dato 15 December 1934 beteekent is;

Gezien de geboekte dagvaarding in dato 27 Juli 1934 beteekend;

Aangezien bij hoofdeisch aanlegster de verbreking vraagt eener overeenkomst van koop en verkoop van 9 November 1933 ten laste van verweerder met terugbetaling eener som van 13.870 fr. koopprijs en kosten door haar betaald, met conventionele en rechterlijke intresten op het feit dat de geleverde koopwaar niet voldoet aan de voorwaarden van den verkoop;

Aangezien bij wedereisch verweerder schadevergoeding vraagt wegens roekeloos en tergend geding;

Aangezien beide zaken verknocht zijn en dienen samengevoegd te worden;

Voor wat hoofdeisch betreft;

In feite:

Aangezien partijen akkoord gaan;

1) Dat op 30 October 1935 aanlegster prijs vraagt aan verweerder voor levering van teer aan zekere voorwaarden, algemeene voorwaarden voorwat de wijze van levering, aanvaarding en betaling betreft, bijzondere voorwaarden voor wat de hoedanigheid of eigenschappen van de te leveren waar betreft namelijk « goudron mineral bien décanté et privé d'eau » ;

2) Dat op November 1933 verweerder aanbiedt te leveren bij middel van formulier hem door aanlegster ter hand gesteld en dewelke alle algemeene en bijzonder voorwaarden klaar aanduidt of minstens herinnert;

3) Op 9 November 1933 aanlegster het offer van verweerder aanvaard en bestelling geeft nogmaals met aanduiding en bevestiging der voorwaarden door haar gesteld, zoowel voorwat de wijze van levering als de vereischte hoedanigheid der koopwaar betreft;

4) Dat bij aankomst ter bestemming er bevonden werd dat het gehalte water van 18 tot 22 % bedroeg;

4) Dat de koopwaar als hierboven omschreven enkel ongeveer 1 % water mag bevatten;

6) Dat onderwijl factuur werd gezonden dewelke de gestelde eigenschappen der koopwaar niet herhaalde;

7) Dat partijen onderhandelingen voerden gedurende dewelke verweerder zich bereid verklaarde aanlegster te vergoeden voor dit gebrek aan de koopwaar;

In rechte :

Aangezien er niet betwist wordt dat dit gebrek zeer belangrijk is daar het de geleverde waar onbruikbaar maakt, voor de voorziene doeleinden en

dus de verbreking der overeenkomst verrechtvaardigt;

Aangezien minstens deze hoedanigheid gesteld wordt als voorwaarde aan de levering en hare afwezigheid dus in alle geval hetzelfde gevolg moet hebben;

Aangezien verweerder zich beperkt te verklaren dat deze voorwaarde meer blijkt aan de litigieuze overeenkomst en dat in alle geval de koopwaar door aanlegster aanvaard wordt;

Aangezien voor wat het eerste punt betreft deze beweringen formeel in tegenstrijd is met bovenstaande bestatigingen in feite waarover verweerder akkoord gaat, en dewelke aantoonen dat de overeenkomst in uitvoering dewelke de litigieuze waar geleverd wordt, zich klaar en duidelijk gevormd heeft op aanvraag offer en aanvaarding welke alle drie klaar en duidelijk de aangehaalde voorwaarden stellen en alzoo het samentreffen van den wil van beide partijen even klaar omschreven en bepaald is aangaande het voorwerp der overeenkomst;

Aangezien het zenden van eene faktuur dewelke de vereischte eigenschappen der koopwaar niet meer behaald in het huidige geval den wil van partijen niet kan belichten of beïnvloeden en in alle geval niet wijzigen, te meer zij klaar aanduid dat zij betrek heeft op de koopwaar in bovenvermelde voorwaarden besteld;

Aangezien overigens verweerder zulks niet formeel beweert maar enkel dat de litigieuze overeenkomst gesloten wordt op 30 Mei 1933 op welken datum de voorwaarden van den verkoop volgens hem gesteld werden maar desaangaande niet eens aanduid wat erop gezegden datum wel kan gebeurd zijn, te meer dat de onderhandelingen voor verkoop begonnen op 30 October van dit zelfde jaar;

Aangezien voor wat het tweede punt betreft verweerder de vermelding inroept van zijn faktuur gezonden op 9 December 1933 in uitvoering der litigieuze overeenkomst en volgens dewelke de aanvaarding moet geschieden bij verstek der koopwaar in zijn fabriek;

Aangezien echter verweerder niet betwist dat de bestelling terugwijst waar de voorwaarden gesteld door aanlegster en dus door verweerder, zooals blijkt uit bestatigingen in feite, aanvaard;

Aangezien deze voorwaarden voorzien dat bij onmogelijkheid of gebrek de aanvaarding werkelijk te laten gebeuren bij vertrek dit bij de aankomst der koopwaar ter besteming moet geschieden;

Aangezien dus verweerder naderhand op eigen initiatief en in tegenstrijd met formeel akkoord tusschen partijen de voorwaarden van verkoop en aankoop niet kan wijzigen;

Besluit :

Aangezien aanlegster dus het bewijs levert dat de voorziene voorwaarden van hoedanigheid niet vervuld zijn en verweerder niet bewijst dat de koopwaar aanvaard wordt;

Aangezien bij gebrek aan verdere opmerkingen van verweerder den eisch van aanlegster dus gegrond is en *inro facta* den wedereisch van verweerder ongegrond;

Aangezien ten slotte het bedrag door aanlegster geëischt niet betwist wordt.

Om deze redenen :

De Rechtbank alle verder strekkende of tegenstrijdige besluiten afwijzende, geeft akte aan aanlegster dat zij elk der gedingen schat op meer dan 12.500 frank;

Verklaart de litigieuze overeenkomst verbroken ten laste van verweerder;

Verleent akte aan verweerder dat aanlegger de litigieuze koopwaar ter zijner beschikking stelt;

Veroordeelt verweerder te betalen aan aanlegster ten titel van terugbetaling van koopprijs en kosten de som van 13.780 frank met de conventionele intresten aan 8 % op de som van 405 frank vanaf 29 December 1933 tot op den datum der betaling, met de rechterlijke intresten op de som van 9724 fr.;

Wijst verweerder af van zijnen wedereisch en veroordeelt hem tot de kosten;

Verklaart het vonnis behalve voor de kosten uitvoerbaar niettegenstaande beroep en mits zekerstelling.

289

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE GENT

3e kamer. — 12 November 1936.

Voorzitter : M. Claeys.

Rechters : MM. Regniers en Dosogne.

Referendaris : M. Maraité.

Pleiters : Mrs W. De Saegher en Van Hols
loco Bellemans.

DIENSTVERHURING. — OPZEG. — VORMVEREISCHTEN. — VERGOEDING. — BEDRAG. — TOEPASSELIJKEHEID VAN ARTIKEL 1149 VAN HET BURGERLIJK WETBOEK.

Een opzeg om in de oogen der wet geldig te zijn, hoeft opgesteld in zoodanig uitdrukkelijke, nauwkeurige en ondubbelsinnige bewoordingen, dat hij in den geest van den bediende, geenen twijfel overlate nopens den juiststen datum, waarop hij verplicht zal zijn den dienst van den werkgever te verlaten.

Het bedrag van de vergoeding, welke aan den benadeelde te goede komt, hoeft, tijdens de voorschriften van artikel 1149 van het burgerlijk wetboek in evenredigheid gesteld met het geleden verlies en de niet verwezenlijkte winst en berekend in verhouding met den duur van den dienst van den bediende, het beloop zijner wedde en de moeilijkheid om eene zelfde bediening te vinden.

Haecquart t/ N. V. Etablissements Cogetama-Nerou.

Aangezien de eisch door aanlegger ingediend strekt ten einde van verweerder ten titel van schadevergoeding voor ontijdige verbreking van een dienstcontract, betaling der som van 25.500 frank, te bekomen met de gerechtelijke interesten en de kosten des gedings;

Aangezien verweerder niet betwist en het derhalve voor bewezen moet gehouden worden, dat aanlegger gedurende 25 jaar als reiziger in haren dienst is gebleven en dat het bedrag van zijn loon

en van de eraan verbonden voordeelen jaarlijks de som over het geheel van 25.500 frank beliep;

Aangezien uit de bestanddeelen der zaak blijkt, dat verweerster, die aan aanlegger ten kwade duidde, zich dronken te drinken en diensvolgens zijn werk te verwaarloozen, aan dezen op 7 Oogst 1935 eenen brief heeft gezonden, waarop woordelijk vermeld stond: « le fait devant encore de se représenter nous tenons à vous avertir que nous sommes décidés à prendre les mesures qui s'imposent afin de pourvoir à notre remplacement »;

Aangezien verweerster ettelijke dagen later, zegge 12 Oogst 1935, op heftig protest door aanlegger daartegen geuit, aan dezen opnieuw schreef:

« Nous restons donc décidés à nous passer de vos services et nous vous prions de vouloir passer par nos bureaux afin d'examiner comment se présente votre situation »;

Aangezien op 3 Februari 1936 verweerster eindelijk aanlegger in de volgende bewoordingen af dankte: « Nous confirmons notre entretien de la semaine dernière au cours duquel nous vous avons fait connaître une fois de plus notre décision de nous passer de vos services; décision qui vous a été communiquée en date du 7 août 1935 pour laquelle vous avez accusé réception en date du 10 août de la même année enfin que nous avons confirmée par notre lettre du 12 août 1935. Il en résulte que votre préavis de 6 mois expire à fin février prochain. Veuillez donc prendre les dispositions en conséquence et agréer Monsieur nos salutations distinguées »;

Aangezien aanlegger met recht beweert dat de voornoemde brieven van 7 Oogst en 12 Oogst hoegenaamd geen en regelmatig en wettelijken opzeg behelzen;

Aangezien, inderdaad, een opzeg om in de oogen der wet geldig te zijn in zoodanig, uitdrukkelijke nauwkeurige en ondubbelzinnige bewoordingen hoeft opgesteld dat hij in den geest van den bediende geen twijfel overlate nopens den juiststen datum waarop hij verplicht zal zijn den dienst van den werkgever te verlaten;

Aangezien een opzeg daarenboven op zulkerwijze dient gegeven te worden, dat de bediende, eens op de hoogte gesteld van de wegzending, over een voldoende tijdsruimte beschikte om zich eenen stand, gelijkstaande met dezen waarvan hij beroofd wordt, te kunnen verschaffen;

Aangezien het buiten kijf valt dat beide hoven-gezegde mededeelingen aan de hierboven vereischte voorwaarden niet voldoen en bijgevolg in geen deele als een opzeg in den echten en wettelijken zin van 't woord, maar ten hoogste als eene bedreiging vanwege verweerster kunnen beschouwd worden;

Aangezien verweerster, die zich van zulks ten volle rekenschap heeft gegeven, aanvoert, weliswaar, en tegenover de stellige ontkenningen haar tegengeworpen aanbiedt door alle rechtsmiddelen getuigen inbegrepen, te bewijzen dat kort na ontvangst van haren brief van 12 Oogst 1935, aanlegger zich bij haar heeft begeven en ten gevolge van onderhandelingen met haren afgevaardigde-

beheerder aangegaan, zich over een opzeggings-termijn van 6 maand mondeling akkoord heeft verklaard;

Aangezien ten aanzien van de onzekerheid en de broosheid van het getuigenbewijs, het niet past dergelijk aanbod in te willigen, dewijl verweerster volkomen bij machte was om zich een schriftelijk bewijs van de door haar ingeroepen overeenkomst te verstrekken (Beroepshof Gent 6 Januari 1926, J. C. F., 1926 Nr 4654 bl. 111; Beroepshof Gent 4 Februari 1926, J. C. F., 1926 Nr 4655 bl. 113);

Aangezien eene vaste rechtsleer en eene gevestigde rechtspraak het algemeen eens zijn om te beslissen dat de werkgever, die zonder rechtvaardige redenen en zonder opzegging zijnen bediende plotseling doorzendt, aan dezen eene vaste vergoeding verschuldigd is welke naar den duur dezer opzegging dient vastgesteld;

Aangezien deze duur moet berekend worden volgens het bedrag der bezoldiging, het beroep der in zake betrokken persoon, den min of meer langen tijd gedurende denwelke hij in dienst van den werkgever is gebleven en de moeilijkheid waarin hij zal verkeerren om eenen gelijkwaardigen stand terug te vinden;

Aangezien bij toepassing dezer rechtsbeginselen het ter zake als billijk voorkomt den opzeggings-termijn op één jaar te bepalen;

Aangezien verweerster nochtans houdt staan en aanbiedt bij een getuigenverhoor te bewijzen, dat aanlegger onmiddellijk na 29 Februari 1936 in dienst van eene mededingster getreden is;

Aangezien aanlegger daartegen opwerpt dat hij eenige bestellingen heeft gedaan als tusschenpersoon aan de firma Benedictus te Antwerpen, waarop deze hem enkel een procent heeft uitgekeerd, maar ten stelligste loochent dat gezegde firma hem als bediende of als reiziger-vertegenwoordiger aangeworven hebbe;

Aangezien het bedrag van de vergoeding welke aan den benadeelde te goede komt hoeft luidens de voorschriften van artikel 1149 van het burgerlijk wetboek met het geleden verlies en de niet-verwezenlijkte winst in evenredigheid gesteld te worden;

Aangezien er daaruit volgt, dat verweerster slechts van alle verantwoordelijkheid tegenover aanlegger zou kunnen ontslagen worden, in zoverre het uitgewezen worde dat deze werkelijk van af 't einde der maand Februari 1936 door eene mededingster van verweerster, mits eene jaarlijkse belooning van 25.500 frank in dienst genomen werd;

Aangezien in het belang eener goede gerechtigheid er derhalve dient, alvorens over den onderhavigen eisch uitspraak te doen, de hieronder onderschreven onderzoeksverrichtingen te bevelen.

Om deze redenen de Rechtbank alle verdere of tegenstrijdige besluitschriften verwerpende, laat verweerster toe door alle middelen van recht, getuigen inbegrepen, te bewijzen dat aanlegger onmiddellijk na 29 Februari 1936 in dienst eener belangrijke mededingster is getreden; behoudt aan aanlegger het tegenbewijs door dezelfde middelen

voor; stelt het getuigenverhoor vast op Donderdag, 10 December 1936, om 10 ure voormiddag, in hare raadkamer; draagt het aan den heer Rechter Dosogne op; verzendt de zaak naar hare gewone en openbare zitting van 14 Januari 1937, om over het hoogerbedoeld getuigenverhoor gehouden, door partijen te worden gepleit en besloten en door de Rechtbank gevonnist zooals het in rechte zal behooren; kosten voorbehouden.

290

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE KORTRIJK

2 Januari 1937.

Voorzitter: M. Jos. Calewaert.

Referendaris: M. J. de Necker.

Pleiters: Mrs Roelandts en Deldijcke.

BEVOEGDHEID. — BOUW VAN EEN WOONHUIS. — BURGERLIJK KARAKTER.

Het bouwen door een eigenaar op zijn grond van een gebouw is in principie niet altijd eene burgerlijke daad. — Art. 2 der wet van 15 December 1872 aanziet weliswaar als handelsdaad iedere aankoop van eetwaren of koopwaren met een inzicht van voortverkoop, doch daaruit mag «a contrario» niet worden afgeleid dat aankoop en verkoop, alsook verhuring van onroerende goederen nooit geene handelsdaad is. Men zal steeds moeten onderzoeken of de daad (kopen, verkoopen, bouwen, verhuren), het belang van den gedreven handel in hoofdorde beoogt.

Neiryneck t/ Gebroeders Vanderpe.

Aangezien partijen verklaard hebben hunne besluiten te hernemen; de eischeres op verzet door Mr Joseph Goemaere, junior, advocaat te Kortrijk, in vervanging van Mter M. Roelandts, en de verweerders door hun raadsman Mter P. Deldycke, voornoemd;

Gehoord partijen in hunne middelen en besluiten; Gezien de stukken;

Gelet op Art. 68 der wet van 15 Juni 1935;

Aangezien eischeres zich verzet tegen de uitvoering van een vonnis gedagteekend van 7 October 1933 en verleend bij verstek;

Aangezien eischeres de onbevoegdheid «ratione materiae» der rechtbank tegenwerpt;

Aangezien, indien men zelfs aanneemt dat eischeres handelaarster is, dan nog de rechtbank zich onbevoegd moet verklaren;

Aangezien het onjuist is te beweren dat in principie het bouwen door eigenaar op zijn grond van een gebouw altijd eene burgerlijke daad is;

Aangezien immers, krachtens art. 2 der wet van 15 December 1872, als handelsdaad wordt aanzien, «ieder aankoop van eetwaren of koopwaren met een inzicht van voortverkoop»;

Aangezien hieruit afgeleid werd «a contrario» dat aankoop en verkoop, alsook verhuring van onroerende goederen nooit geene handelsdaad is;

Maar dat de wet niet spreekt van het bouwen van een gebouw, zoodanig dat aan zulke daad het algemeen vermoeden van art. 2 «in fine» toegepast zal worden, zulke daad handelsdaad zijnde, wanneer zij het belang van den gedreven handel in hoofdorde beoogt. (Beroep Luik, 28 Dec. 1901. J. de L. 1902, 28);

Dat in dien zin gevonnist werd, dat het booren van een put, door een eigenaar op eigen grond, eene handelsdaad is als wanneer het voor doel heeft de waterbevoorrading van de uitgebaatte nijverheid. (Beroep Gent, 24 Maart 1900 Pas. 1901-2-29; Handelsrechtb. Gent, 2 Jan. 1902, J. C. F. 1902 N° 2406); dat het bouwen eener rioleering voor het leiden van het water naar een stoomketel eener fabriek eene handelsdaad is. (Beroep Luik, 28 Dec. 1901);

Aangezien in zake het geschil draagt op de betaling van den prijs voor het bouwen van een woonhuis;

Dat de lastenboek draagt: «Lastenboek en meetkundig bestek tot het bouwen van een woonhuis»;

Dat het plan draagt: «Ontwerp van eene werkmanswoning»;

Dat in de overeenkomst tusschen partijen te lezen staat: «...de werken tot het bouwen eener woning...»;

Aangezien het hoofdzakelijk doel was eene woning te verschaffen en niet den bouw van een handels- of nijverheidsgesticht, dat de aanwezigheid van een winkel in het huis enkel eene bijzaak was, welke het burgerlijk karakter der gestelde daad niet wijzigen kon;

Om die redenen:

De Rechtbank, alle verdere besluiten verwerpende;

Ontvangt het verzet, verklaart het gegrond;

Trekt het eerste vonnis in en opnieuw wijzende;

Verklaart zich onbevoegd «ratione materiae».

291

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE BRUGGE

2e Kamer. 27 April 1937.

Voorzitter: M. Vandepitte.

Referendaris: M. Maertens.

Pl.: Mrs Lauwers en Samyn.

DIENSTKONTRAKT. — BEWIJS. — DUUR. — GEBRUIKEN LANGS DE KUST: SEIZOENKONTRAKT.

De wet van 7 Augustus 1922 op het dienstkontraakt is niet toepasselijk op de gevallen waar de bezoldiging meer dan 24.000 fr. bedraagt. Het bewijs van de overeenkomst moet dus geleverd worden volgens de bepalingen van het gewoon recht (schriftelijk bewijs). Langs de Belgische kust is het de gewoonte dat het personeel van hotels, casinos, enz., aangeworven wordt voor den duur van één enkel zomerseizoen. Degenen die terug in aanmerking willen komen voor het volgende badseizoen, sturen een nieuwjaarskaartje naar hun werkgever, of brengen hem een bezoek. Naar aanleiding daarvan, laat de werkgever aan dezen, die hij niet meer wenscht in dienst te

nemen, een ongunstig bericht geworden; de anderen worden stilzwijgend terug in dienst aanvaard.

M. t/ V. I.

Aangezien eischer de betaling vraagt van 86.840 frank schadevergoeding voor onrechtmatigen opzeg van dienst;

Aangezien eischer in 1934 in dienst trad van verweerder als bestuurder van de « Salons Privés » van den nieuwen Casino-Kursaal te Blankenberge; dat hij in 1936 de som van 86.840 frank als wedde verdiende van 20 Mei tot 20 September; dat verweerder hem op 6 Februari 1937 opzeg van dienst beteekende;

Aangezien hij eerst beweert dat hij aanvaard was voor den duurtijd van verweerder's vergunning in het Casino en niet voor een zomerseizoen, zooals het gebruik is voor de hotelbedienden en werklie-den; dat hij echter nadien beweert dat hij voor een onbepaalden tijd aangenomen was en derhalve recht had op een langen termijn van opzeg;

Aangezien uit deze onzekere houding blijkt, dat partijen bij eischer's aanwerving niet gezegd hebben hoe lang zijn dienst zou duren; dat verweerder hieruit terecht afleidt dat hij slechts voor een zomerseizoen aanvaard werd, zooals het gebruik is;

Aangezien volgens het gebruik te Blankenberge en omliggende badplaatsen, het personeel van een hotel voor één zomerseizoen aanvaard wordt, en dat de leden van dit personeel een nieuwe vraag moeten indienen onder vorm van een nieuwjaars-bezoek of van een nieuwjaarskaartje, opdat hun dienst zou hernemen bij het volgende seizoen;

Dat de bediening van het hooger personeel in Hotels en Casino's ook beperkt is tot den duurtijd van het seizoen, zooals overigens de uitbating zelf; dat de rechtspraak in België en ook in Frankrijk beslist dat de duurtijd van den dienst aan de kust slechts voor één zomerseizoen is;

Dat eischer's werkzaamheid als bestuurder van de speelzalen gansch verschillend is van degene van den beheerraad of van den afgevaardigde be-heerder, die voortdurend is;

Aangezien eischer zijne vroegere diensten bij an-dere uitbatingen op dezelfde wijze verlaten heeft, na het seizoen, zonder eenige vergoeding te eischen of te betalen;

Aangezien eischer na de opzegging, duidelijk ver-klard heeft hoe hij « gehoopt » had voor gansch den duurtijd van de vergunning in dienst te mogen blijven, aldus bekennde dat er geen spraak was van recht, hij niet voor onbepaalden tijd, noch voor den duurtijd van de vergunning, doch enkel voor een badseizoen in dienst was; dat het bericht dat zijn dienst niet zou herbeginnen, geldig gegeven werd en geen rechten overtreden heeft;

Aangezien hij in elk geval niet bewijst dat hij voor onbepaalden tijd of voor den duurtijd van de vergunning aanvaard werd en dat hij aldus zijne vraag niet bewijst;

Om deze redenen :

De Rechtbank verwerpt de vordering als onge-grond; veroordeelt eischer tot de gedingskosten; Artikelen 2, 34, 37 en 41 van de wet van 15 Juni 1935 werden toegepast.

292

VREDEGERECHT TE KRUISSHOUTHEM

23 April 1937.

Vrederechter : M. P. Faingnaert.

Pleiters : Mrs Claus (Ronse) en Elias (Gent).

AUTEURSRECHT. — MUZIEKUITVOERING BIJ MIDDEL VAN EEN RADIO. — RECHT VERSCHULDIGD DOOR DEN HERBERGIER. — NIET EIGENAAR VAN DE RADIO WANNEER DE MUZIEK DOOR RADIO VAN HUURDER IN DE HERBERG HOORBAAR IS.

De herbergier in wiens herbergzaal eene muziekuitvoering wordt gehoord, voortkomende van de radio die eigendom is van eenen inwonenden huurder, is aan Auteursrechtbetaling onderworpen.

Hij kon immers aan zijn huurder verbieden, een radio in werking te stellen.

G. t/ N.

Gezien de stukken en namelijk het inleidend exploit van 5 April 1937;

Aangezien de eisch strekt verweerder te zien en hooren veroordeelen om de redenen in het dagings-exploit uiteengezet aan eischers (Toondichters) te betalen de som van...

Gehoord de partijen in hunne middelen en besluiten;

Aangezien verweerder niet ontkent dat het uitgezonden stuk zonder toelating van den schrijver of dezes rechthebbenden in zijne woning door een radiotoestel werd uitgevoerd en dat het in zijne herberg hoorbaar was en werkelijk door de aanwezige gebruikers werd gehoord;

Aangezien hij echter besluit dat de eisch tegenover hem niet ontvankelijk is, om reden dat het radiotoestel, dat het muziekestuk in zijne woning heeft uitgezonden, hem niet toebehoort;

Aangezien die bewering, zelfs indien zij bewezen is, niet kan aangenomen worden;

Aangezien immers, de eigenaar der woning, waar een schadend feit door derden geschiedt, over de gevolgen van dit feit dient verantwoordelijk gesteld te worden alswanneer het in zijne macht is hetzelfde te beletten;

Aangezien de rechtsleerende rechtspraak eensgezind aannemen dat de herbergier verantwoordelijk is voor de openbare muziekuitvoeringen die in zijne herberg worden ten gehore gebracht of met zijne toestemming geduld worden;

dat, onder meer, een herbergier verantwoorde-lijk is voor de ongeoorloofde muziekuitvoeringen door rondreizende muzikspelers op het terras van zijne herberg uitgevoerd; ook nog voor eene uitvoering bij middel van een luidspreker toebehoorend aan een vreemde firma en door deze in werking gezet aan den gevel van haar huis, daar dit

gelijk gesteld wordt met eene uitvoering in haar huis, en welke niet zonder hare toelating kon gebeuren. (Zie de rechtspraak door eischers in hunne besluiten aangehaaldm);

Aangezien het in die gevallen zonder belang is de eigenaar van het speeltuig, dat voor de uitvoering diende, op te sporen;

Aangezien daarenboven in het huidige geval, verweerder voor plicht had het in werking stellen van een radiotoestel aan zijne huurster te verbieden en hij het recht had die voorwaarde te stellen bij het sluiten van het huurkontraakt;

Aangezien hij zulks niet gedaan hebbende, hij verantwoordelijk is voor de schade welke eischers door zijn feit hebben ondergaan;

Aangezien overigens, de bewering van verweerder niet als ernstig kan aangenomen worden, daar zij opzettelijk voor doel heeft door een verbloemd middel, de gevolgen der wet op de schrijversrechten te ontwijken;

Aangezien de eisch, diensvolgens wel gegrond is, met deze wijziging nochtans, voor wat de gevraagde vergoeding betreft, dat deze als overdreven voorkomt; en ex æquo et bono, moet bepaald worden ter som van 15 frank;

Om deze redenen;

Wij Vrederechter, tegensprekelijk rechtdoende in laatsten aanleg, alle verdere besluiten als overbodig of als ongegrond verwerpende, verklaren eischers ontvankelijk en wel gegrond in hunnen eisch diensvolgens verwijzen verweerder aan eischers te betalen ten titel van schadevergoeding de som van 15 frank, met de rechterlijke interesten en de kosten des gedings.

INGEZONDEN BIJDAGEN

AFTROK VAN 33 % OP VERGOEDING WEGENS ONGEVAL VOOR ONDERHOUD VAN HET SLACHTOFFER

Wanneer een schadevergoeding toegekend wordt, dan wordt gebruikelijk een zeker procent afgetrokken daar men terecht veronderstelt dat het slachtoffer van een ongeval een bepaald gedeelte van zijn verdienste voor eigen gebruik ter beschikking had. De aftrok voor onderhoud van het slachtoffer werd vroeger lang bepaald op 40 %. Men maakte zelf een onderscheid naar gelang het slachtoffer van een begoede of een min begoede stand was om er toe te besluiten dat voor lieden uit een min begoede stand de aftrok diende bepaald op 40 % en voor menschen van meer begoeden stand op 35 % omdat deze laatsten meer de gelegenheid en de gewoonte hebben te sparen of een zeker deel van hun inkomsten voor later te beleggen.

Deze berekening werd ietwat herleid wanneer er kinderen in het huisgezin waren.

Thans doet zich een strekking voor in de rechtspraak om dit quotient voor persoonlijk onderhoud te herleiden tot 33 %. Deze tendenze mag gelukkig geheeten worden. Bijzonder in geval een huishouden bestaat uit verschillende kinderen.

Deze vermindering is te wijten aan het feit dat men zich meer en meer rekenschap heeft gegeven dat het afsterven zeer vele algemeene onkosten laat bestaan

waaruit het slachtoffer ook nut trok doch die men om wille van verscheidene redenen niet kan herleiden.

Aldus is duidelijk gebleken dat in de meeste gevallen groote algemeene onkosten zooals de huur, de verwarming, de verlichting, enz., op gevoelige wijze, dezelfde blijven na het afsterven van den kostwinner.

Men mag geen argument trekken uit het feit dat na het afsterven van het hoofd van het gezin dikwerf de woongelegenheden verminderd wordt en dat, dikwijls noodgedwongen, zekere onkosten verdwijnen. Deze vermindering is enkel het gevolg van den algemeenen toestand en is trouwens niet voorhanden wanneer de overlevenden in de gelegenheid zijn deze algemeene onkosten te blijven dragen.

In billijkheid en bijzonder in huisgezinnen waar kinderen aanwezig zijn zou het quotient voor persoonlijk onderhoud van het slachtoffer moeten herleid worden tot 30 en zelfs 25 %. Deze vermindering zou alleszins een verzachting beteekenen voor hen die soms niet het minste zwaar door het ongeval getroffen worden.

WETGEVING

WET van 10 Juni 1937, tot uitbreiding van de gezinsvergoedingen tot de werkgevers en tot de niet-loontrekkenden.

Leopold III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstigen, Heil.

De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt :

Artikel 1. — Zijn aan deze wet onderworpen, de werkgevers die er toe gehouden zijn en de gewezen werkgevers die er toe gehouden waren in uitvoering van de wet van 4 Augustus 1930 aan de leden van hun personeel kindertoeslagen te verzekeren.

Het organiek koninklijk besluit, waarvan sprake in artikel 9, kan bovendien er aan onderwerpen :

a) De personen die een beroep uitoefenen of hebben uitgeoefend, zonder door een dienstcontract te zijn gebonden;

b) De werkgevers op wie, krachtens artikel 3, en artikel 44 *quinquies*, verbonden met artikel 3ter, 3°, van de wet van 4 Augustus 1930, bedoelde wet niet toepasselijk is, alsmede de gewezen werkgevers op wie dezelfde bepalingen toepasselijk waren.

Het toepassingsterrein van deze wet zal overigens bij hetzelfde besluit nauwkeurig worden omschreven.

Art. 2. — De aan deze wet onderworpen personen zijn er toe gehouden van een onderlinge kas voor kindertoeslagen deel uit te maken.

Nochtans hebben de compensatiekassen voor kindertoeslagen die, overeenkomstig de wet van 4 Augustus 1930, werkzaam zijn, het recht een onderlinge sectie tot stand te brengen waarvan alleen hun aangeslotenen zullen kunnen deel uitmaken.

De onderlinge sectie aan een compensatiekas gehecht moet van deze volkomen worden onderscheiden, zowel op geldelijk en op rekenplichtig gebied.

Zij is, namelijk op dezelfde wijze als de onderlinge kassen voor kindertoeslagen volkomen vreemd aan de nationale compensatie, die, krachtens de wet van 4 Augustus 1930 onder de verschillende compensatiekassen voor kindertoeslagen bestaat.

Art. 3. — De onderlinge kassen en secties voor kindertoeslagen zullen ten minste even belangrijke of gelijkwaardige kindertoeslagen verlenen als deze die de arbeiders krachtens de wet van 4 Augustus 1930 genieten.

De toeslagen zullen vanaf het eerste kind worden verleend.

Art. 4. — De bijdrage te storten door de aan de wet krachtens artikel 1, alinea 1, onderworpen werkgevers zal, in een of meer stortingen, 270 frank per jaar bedragen.

Art. 5. — Het organiek koninklijk besluit zal diegene vaststellen, die, op grond van dezelfde bepaling, aan de wet onderworpen gewezen werkgevers en door de andere onder de wet vallende personen dienen gestort.

Het bedrag van de bijdragen die door het organiek koninklijk besluit worden bepaald, zal verschillen naar den graad van bemiddeldheid van de onder de wet vallende personen, welke te dien einde in categorieën worden verdeeld.

Het kleinste bedrag van bijdrage zal niet meer dan 36 frank per jaar of 18 frank per halfjaar beloopt.

De belangrijkste bijdrage zal, in een of meer stortingen, 270 frank per jaar niet overschrijden.

Van de onder de wet vallende personen, die de kleinste bijdrage zullen storten, zal er een aanvullende storting van niet meer dan 4 frank per jaar of 2 frank per halfjaar als aandeel in de bestuursuitgaven of op onverschillig welke wijze mogen worden geveerd.

Art. 6. — Het organiek koninklijk besluit kan beslissen dat, op aanvraag van den aan de wet onderworpen persoon, de door hem verschuldigde bijdrage zal kunnen geïnd worden tegelijkertijd als de rechtstreeksche belastingen, welke zullen verschuldigd zijn wegens de door hem te onderteekenen aangifte in uitvoering van artikel 53 van de samengeordende wetten op de inkomstenbelastingen.

Art. 7. — Ten einde aan al de gerechtigde kinderen de bij artikel 3 voorziene minima toeslagen te verzekeren, zal bij het organiek koninklijk besluit tusschen de onderlinge kassen en secties voor kindertoeslagen zelf een regime van onderlingen steun worden vastgesteld.

Deze steun zal worden verleend door het toedoen van een Nationale onderlinge kas voor kindertoeslagen.

Art. 8. — De geschillen tusschen de onderlinge kassen of secties voor kindertoeslagen en de personen op wie deze wet toepasselijk is, zullen zelfs wanneer de verweerder handelaar is, door den vrederechter worden beslecht.

Hetzelfde geldt voor de geschillen die mochten oprijzen tusschen de personen op wie de wet toepasselijk is en de Nationale Onderlinge Kas voor kindertoeslagen.

De vrederechter zal bevoegd zijn, in laatste instantie, tot de waarde van 1,000 frank, en in eerste instantie tot onverschillig welke waarde door den eisch beoogd.

De oproeping tot minnelijke overeenkomst voor den vrederechter is voor de dagvaarding verplichtend.

Art. 9. — Op de voordracht van de in Raad vergaderde Ministers, zal de Koning de noodige maatregelen vaststellen, om, onder billijke voorwaarden, het bij deze wet ingevoerd stelsel voor kindertoeslagen te regelen.

Te dien einde, mag Hij strafbepalingen voorzien voor de onder de wet vallende personen en anderen, die tegen Zijn besluiten of tegen de besluiten van den bevoegden Minister overtredingen mochten begaan.

Het organiek koninklijk besluit kan ook namelijk :

a) Het verlenen door het Rijk van een jaarlijksche tegemoetkoming voorschrijven, bestemd om het financieel evenwicht te verzekeren van het stelsel door deze wet ingevoerd;

b) In het belang van de uitvoering van deze wet, beschikken over een gedeelte van de netto-opbrengst ingevolge de toepassing van de artikelen 54 tot 56 *quater* van de wet van 4 Augustus 1930;

c) Wat betreft de personen, die mochten aangewezen

zijn om terzelfder tijd de bij deze wet en de bij de wet van 4 Augustus 1930 voorziene voordeelen te genieten, de in artikel 26, alinea's 4 tot 7 van laatstbedoelde wet vermelde regels wijzigen;

d) De inning van de achterstallige bijdragen door bemiddeling van het bestuur der rechtstreeksche belastingen voorschrijven, onder de voorwaarden voorzien bij artikel 74 *bis* van de wet van 4 Augustus 1930, wat betreft de achterstallige bijdragen verschuldigd aan de compensatiekassen waarop de artikelen 16 en 17 van genoemde wet betrekking hebben.

Voor het opmaken van de bij de eerste alinea van dit artikel bedoelde koninklijke besluiten, zal de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg het advies vragen van de commissie van de kindertoeslagen, aangevuld door toevoeging van vier personen speciaal bevoegd, ter zake, respectievelijk, van het ambachtswezen, den kleinhandel, het klein landbouwbedrijf en de vrije beroepen. Hij kan insgelijks het advies vragen van de bevoegde bestendige commissie van elke der Wetgevende Kamers.

Art. 10. — Deze wet zal van 1 Januari 1938 af trapsgewijze toepasselijk worden gemaakt.

De trapsgewijze uitvoering zal bij het organiek koninklijk besluit worden bepaald.

Aanvullingsbepaling.

Art. 11. — De wet van 21 December 1927 betreffende de beroepsklerken, bedienden, technici, politieagenten en in 't algemeen, al de aangestelden der gemeenten en der daarvan afhangende besturen, alsmede de wet van denzelfden datum betreffende de jaarwedden van de gemeentesecretarissen, van de politiecommissarissen en hun adjuncten alsmede van de veldwachters, worden ingetrokken in zoover zij het verlenen van de kindertoeslagen beoogen.

Deze bepaling zal van kracht worden van den eersten dag af van de maand volgende op die, waarin deze wet in het *Staatsblad* werd bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, den 10en Juni 1937.

WET van 11 Juni 1937, waarbij amnestie wordt verleend voor sommige tusschen 4 Augustus 1914 en 4 Augustus 1919 gepleegde misdaden en wanbedrijven

Leopold III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.
De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt:

Artikel 1. — Amnestie wordt verleend :

1° Voor de bij de artikelen 104, 109 en 118 *bis* van het Wetboek van Strafrecht voorziene misdrijven tusschen 4 Augustus 1914 en 4 Augustus 1919 gepleegd;

2° Voor de bij de artikelen 115, 117 en 121 *bis* van hetzelfde Wetboek voorziene misdrijven, tusschen dezelfde data gepleegd in samenloop met een van de misdrijven die bij het vorige nummer zijn bedoeld;

3° Voor de onder de beide vorige nummers aangehaalde misdrijven, door militairen gepleegd tusschen 4 Augustus 1914 en 4 Augustus 1919.

Evenwel brengt de bij dit artikel voorziene amnestie niet mede dat het recht van verkiesbaarheid, ten gevolge van een ter doodveroordeeling verloren, terugverregen wordt.

Art. 2. — In geen enkel geval kan de amnestie aan de rechten van den Staat worden tegengesteld. Bijgevolg blijven de rechten van den Staat op de uitgesproken verbeurdverklaringen, schadevergoedingen en teruggaven bestaan.

De geldboeten en de gerechtskosten, die betaald zijn geworden, worden niet terugbetaald.

Art. 3. — De titels, graden, openbare ambten, bedieningen en diensten, waarvan de veroordeelden krachtens artikel 19 van het Wetboek van Strafrecht ontzet werden, worden hun niet teruggegeven.

Gegeven te Brussel, den 11en Juni 1937.

WET van 11 Juni 1937, waarbij de non-interventie van België in den Spaanschen burgeroorlog wordt gewaarborgd.

Leopold III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt :

Artikel 1. — Zijn in België verboden :

a) De recruteering en alle zulke daden die de recruteering van personen die niet van Spaansche nationaliteit zijn, kunnen uitlokken of bevorderen ten behoeve van een leger of van een troepenmacht in Spanje of in de Spaansche bezittingen, daarbij begrepen de Spaansche invloedzone in Marokko;

b) Het vertrek of de doorreis van personen, die niet van Spaansche nationaliteit zijn, om dienst te nemen in een leger of een troepenmacht, zooals in de vorige alinea bedoeld.

Art. 2. — De Koning is gemachtigd, bij besluit, waarover in den Ministerraad zal worden beraadslaagd, alle schikkingen te treffen, die noodig zijn tot de uitvoering van internationale accoorden bestemd om de non-interventie van de verdragsluitende landen en van de personen die er verblijf houden, in den burgeroorlog in Spanje te verzekeren.

Art. 3. — De misdrijven tegen artikel 1 van deze wet en tegen de besluiten getroffen krachtens artikel 2 worden bestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden.

Gansch het eerste boek van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artike 185, is op deze misdrijven van toepassing.

Art. 4. — De bij artikel 3 van deze wet voorziene misdrijven worden, onder voorbehoud van de toepassing der wet van 15 Juni 1899, voor de correctioneële rechtbank aangebracht.

Art. 5. — Deze wet treedt in werking den dag waarop zij in het *Staatsblad* is bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, den 11en Juni 1937.

WET van 12 Juni 1937, tot regeling van de griffie- en parketkosten van de politierechtbanken die er mede zijn belast verschillende kantons te bedienen.

Leopold III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

De Kamers hebben aangenomen, en Wij bekrachtigen hetgeen volgt :

Artikel 1. — Wanneer de titularis van een vredege-recht uitsluitend met de bediening van de politierecht-bank voor verschillende kantons belast is, worden de kosten voor de wedden en pensioenen van het met den dienst van het politieparket belaste personeel, den ambtenaar van het openbaar ministerie inbegrepen, de kosten voor huur en onderhoud van de lokalen die voor de terechtzittingen van de politierechtbank, voor de griffie en voor het parket van deze rechtbank dienen, alsook al de andere dienstkosten die ten laste van de gemeenten vallen, verdeeld over de gemeenten door bedoelde rechtbank bediend, naar verhouding van het aantal inwoners van elk dezer kantons, op den grondslag van de laatste bevolkingslijst betreffende de indeeling van de kantons.

De last van de pensioenen wordt door elk van die gemeenten gedragen, naargelang van de jaren dienst bij het politieparket doorgebracht, te rekenen van het van kracht worden van de wet die den titularis van een vredege-recht met de bediening van de politierecht-bank voor verschillende kantons belast.

Art. 2. — In hetzelfde geval, wordt de vergoeding toegekend aan de officieren der gerechtelijke politie, die als openbaar ministerie bij de politierechtbanken optreden, door elke van de gemeenten der kantons gedragen, naar verhouding van het aantal harer inwoners, zonder dat het maximum meer mag bedragen dan het maximum van de vergoeding die door de ter zaken geldende wetten worden toegekend.

Art. 3. — De door deze wet voorziene kosten en vergoedingen worden geacht als zijnde uitgaven van bindenden aard; in geval van weigering of van oneenigheid omtrent de door elke gemeente verschuldigde proportie, wordt in dezen beslist door de bestendige deputatie van den provincialen raad, behoudens beroep bij den Koning.

Overgangsbepalingen.

Art. 4. — De verdeling van de kosten overeenkomstig de bepalingen van artikel 1 van deze wet, neemt op 1 Januari 1936 een aanvang voor de vredege-rechten die uitsluitend met de bediening van de politierecht-bank te Brussel en te Luik zijn belast.

Art. 5. — Artikel 2 van deze wet wordt op 1 Januari 1937 van kracht; de vergoedingen toegekend aan de politieofficieren die als openbaar ministerie optreden bij de politierechtbanken te Anderlecht, te Sint-Jans-Molenbeek en te Sint-Joost-ten-Noode, blijven tot 31 December 1936 aan de titularissen van die functies verschuldigd.

Gegeven te Brussel, den 12en Juni 1937.

Wetsontwerp betreffende de bevoegdheden van de Voorzitters der Rechtbanken

MEMORIE VAN TOELICHTING

Mevrouwen, Mijne Heeren,

De Regeering heeft de eer een wetsontwerp betreffende de bevoegdheden van de voorzitters der rechtbanken aan het Parlement ter bespreking voor te leggen.

Reeds op 9 Juli 1927 hebben de heeren Pouillet es.

in de Kamer der Volksvertegenwoordigers een wetsvoorstel ter tafel gelegd « betreffende de rechtspleging op verzoek en inzake van beslag ». (*Bescheiden*, 1926-1927, n° 233).

In zijn eerste gedeelte gaf dit ontwerp aan elken belanghebbende het recht om bij den voorzitter der rechtbank van eersten aanleg een verzoekschrift in te dienen tot het bekomen van « daden van beheer, van

onderzoek, van uitvoering of andere», welke geen inbreuk zouden maken op de rechten van de niet opgeroepen partij, «mits de gevallen zouden behoo- ren tot de rechtsbevoegdheid in burgerlijke zaken van de rechtbanken van eersten aanleg of tot die van bur- gerlijke scheidsrechters».

Bovendien, was de voorzitter er toe gemachtigd op verzoekschrift zijn rechtsmacht in kortgeding uit te oefenen, waneer de gevorderde maatregel het voor- werp van een verzoekschrift aan de rechtbank van eersten aanleg kon uitmaken of wanneer de zaak zul- ken spoed vereischte dat het middel der dagvaarding ondoelmatig zou zijn.

Aan den voorzitter der rechtbank van koophandel was een gelijkaardige bevoegdheid toegekend.

In het tweede gedeelte van het ontwerp was het recht voorzien om de uitwerking van het beslag te beperken tot het bedrag van de oorzaken van het beslag. Deze laatste bepaling heeft op dit oogenblik geen enkel belang meer, aangezien de voorgestelde maatregel verwezenlijkt is geworden door de nieuwe artikelen 553, 554, 554bis en 635bis van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Koninklijk Besluit n° 300, van 30 Maart 1936).

Om de bepalingen van het eerste gedeelte van hun voorstel te wettigen, wezen de heeren Poulet cs. er op dat in den tegenwoordigen stand van de Belgische rechtsleer en rechtspraak, het middel van het verzoek- schrift slechts aangenomen was in de gevallen waarin het uitdrukkelijk door de wetten voorzien was. Het kwam gepast voor dit proceduurmiddel uit te breiden.

1° Tot al de niet betwiste zaken voor zoover, even- wel, de gevraagde maatregel op geen enkel recht inbreuk zou maken;

2° Op de uiterst dringende gevallen waarin gebruik- making van het kort geding ondoelmatig zou zijn.

Als voorbeelden bij de eerste veronderstelling, wer- den vermeld: de vorderingen tot deskundig onderzoek, constateeringen bij deurwaarder, vervanging van ver- hinderde rechters, deurwaarders of deskundigen, mach- tiging tot verkoop van aangeslagen meubels op een andere plaats dan de meest nabij zijnde openbare markt.

Als uiterst dringend geval waarin het gebruik van het kort geding ondoeltreffend zou zijn, beschouwde men de benoeming van een sequester in omstandighe- den waarin kon gevreesd worden dat hij die een zaak in zijn bezit had en vernemende dat een dergelijk rechtsmiddel tegen hem zou worden gebruikt, die zaak zou doen verdwijnen.

Dat wetsvoorstel werd in Januari 1928 aan het Vast Comité van den Raad voor Wetgeving voorgelegd.

Dat Comité, zonder daarom de verdiensten en de gepastheid van het wetsvoorstel te miskennen, meende nochtans verscheidene wijzigingen te moeten voorstel- len die moesten dienen om de nieuwe bevoegdheden van de voorzitters binnen zekere grenzen te houden. De woorden «daden van beheer, van onderzoek, van uitvoering of andere» achtte het Comité veel te onbe- paald.

In de eerste plaats stelde het voor in spoedeisende gevallen en wanneer de eisch zou behooren tot de rechtsbevoegdheid in burgerlijke zaken van de recht- banken van eersten aanleg of tot de rechtsbevoegd- heid van burgerlijke scheidsrechters, aan den voorzit- ter der rechtbank van eersten aanleg de bevoegdheid te verlenen om:

a) Een sequester te benoemen van in beslaggenom- en roerende zaken;

b) Een onderzoek door deskundigen te gelasten;

c) Getuigen te hooren in een hangend geding.

Een gelijkaardige bepaling werd voor de voorzitters der rechtbanken van koophandel voorgesteld.

Het Vast Comité stelde, in de tweede plaats, voor een titel XIII, tot regeling van de bevelschriften op verzoek, in te voegen in Boek I van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Ook op dit gebied nam het Comité niet volledig vrede met de algemeene formule vervat in het ontwerp van de heeren Poulet cs.; het trachtte de gevallen te bepalen waarin de voorzitter een bevelschrift op ver- zoek zou kunnen verlenen.

De teksten die uit de besprekingen van het Vast Comité van den Raad voor wetgeving tot stand kwa- men, werden vastgelegd in een wetsontwerp dat op 8 Maart 1928 in de Kamer van Volksvertegenwoordig- ers door de Regeering ter tafel werd gelegd. (*Beschei- den*, 1927-1928, n° 140). Dit ontwerp dat, ten gevolge van de ontbinding van de Kamers, verviel, werd op 25 Januari 1934 opnieuw ter tafel gelegd. (*Beschei- den*, 1933-1934, n° 96).

Dit ontwerp moet op zijn beurt als niet bestaande worden beschouwd daar de Kamers op 23 April 1937 ontbonden werden. Nochtans, hadden de Commissie voor Justitie en voor Wetgeving in burgerlijke en crimineele zaken het ontwerp onderzocht en verschil- lende amendementen in het vooruitzicht gesteld. (*Beschei- den*, 1935-1936 n° 229).

Alvorens het wetsontwerp opnieuw aan het Parle- ment ter bespreking voor te leggen, heeft de Regee- ring er prijs op gesteld den oorspronkelijken tekst te amendeeren; hierbij heeft zij zich in ruime mate laten leiden door het merkwaardig verslag dat in naam der Kamercommissie door den heer Hossey werd opge- maakt, en aan den anderen kant hield zij ook rekening met de nieuwe bepalingen die onlangs, inzonderheid in zake de intrekking van de bevelschriften waarbij machtiging tot beslaglegging werd verleend, door het Koninklijk Besluit n° 300 van 30 Maart 1936 in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering werden ingevoegd.

De algemeene structuur van het wetsontwerp heeft om zoo te zeggen geen wijzigingen ondergaan. Het ontwerp handelt afzonderlijk aan den eenen kant over de bevelschriften in kort geding, aan den anderen kant over de bevelschriften op verzoek.

A. — *Bevelschriften in kort geding.*

Het is vooral door het uitbreiden van de bevoegdheid van den rechter in kort geding dat het ontwerp de leemten van de huidige wetgeving heeft willen aan- vullen.

Bij de artikelen 11 en 12bis der wet van 25 Maart 1876 betreffende de bevoegdheid in burgerlijke zaken, 806 tot 811 van het Wetboek van Burgerlijke Rechts- vordering, heeft de wetgever een zeer snelle rechtspleg- ing ingericht, waardoor het mogelijk wordt in spoed- eischende gevallen, na enkele dagen reeds en zoo nood- ige na enkele uren voorloopige maatregelen te bekom- en, tot het vrijwaren en waarborgen van bedreigde rechten. Die maatregelen worden uitgevaardigd «zon- der nadeel aan de zaak ten principale», d.w.z. dat de beslissingen van den voorzitter der rechtbank, rechter in kort geding, daar zij niet voorzien zijn van de kracht van gewijsde, zich aan den gewonen rechter d.i. aan de rechtbank of aan het Hof van Beroep niet opdrin- gen. Zij zijn slechts van voorloopigen aard en de ge- wone rechter is niet verplicht te ze eerbiedigen of te handhaven, indien hij oordeelt dat zij nutteloos of onge- wenscht zijn.

De rechter in kort geding is dan ook, over het algemeen, zeer omzichtig bij het verlenen zijner bevelschriften, uit vrees dat hij de vrij onduidelijke grenzen van zijn bevoegdheid zou kunnen te buiten gaan. Zoo gebeurt het, dat uiterst nuttige en doeltreffende maatregelen buiten zijn bevoegdheid schijnen te zijn, tot groot nadeel van de pleiters en van hun rechten, zooals b.v. de benoeming van sequesters, onderzoekingen door deskundigen tot het vaststellen en schatten van schade, waarvan het bewijs kan vergaan, het hooren van getuigen die in doodsgevaar verkeerden of op het punt zijn een verre reis te ondernemen, enz.

Artikel 1 heeft ten doel allen twijfel op te heffen omtrent het recht van den rechter in kort geding om, in spoedeisende gevallen, die maatregelen voor te schrijven, met dien verstande dat dit geschiedt zonder nadeel aan de zaak ten principale en dat de rechtbank bij welke de zaak zelf aanhangig is gemaakt, de genomen maatregelen slechts zal in acht nemen in zoover zij het gepast acht.

Maar terwijl het oorspronkelijke ontwerp dat door het Vast Comité van den Raad voor Wetgeving werd opgemaakt, ten doel had aan den voorzitter der rechtbank de zeer nauwkeurig omschreven bevoegdheid te verlenen om :

a) Een sequester te benoemen van in beslaggenomen roerende zaken;

b) Een onderzoek door deskundigen te gelasten;

c) Getuigen te hooren in een hangend geding, voorziet onderhavig ontwerp, dat aanleunt bij amendementen die door de Kamercommissie zijn voorgesteld geworden, dat de door het Vast Comité voorgestelde bepalingen zullen gelden voor *al* de constateeringen, onderzoekingen door deskundigen en sequesters.

Aan den anderen kant zal de voorzitter mogen bevelen dat de getuigen zullen worden gehoord, indien het vaststaat dat, moest het getuigenverhoor eenige vertraging lijden, het misschien niet meer zal kunnen plaats hebben; het is niet meer vereischt, zooals in het vroeger ontwerp was voorzien, dat het geding hangende zij.

B. — *Bevelschriften op verzoek.*

De voorzitter van de rechtbank van eersten aanleg doet thans uitspraak zonder tegenspraak en op gewoon verzoekschrift van de betrokken partij, in de bij de wet bepaalde gevallen en krachtens bepalingen die in het Wetboek van rechtsvordering en in de bijzondere wetten verspreid liggen. Die bevoegdheid mag niet uitgebreid worden tot gevallen of tot maatregelen die door de wet niet uitdrukkelijk werden voorzien.

Een uitbreiding van de bevoegdheid van den voorzitter tot andere dringende maatregelen komt wenschevoor en strookt ten andere niet met de eischen van de praktijk. Aldus heeft men in Frankrijk kunnen steunen op de bij artikel 54 van het decreet van 30 Maart 1808 ingevoegde woorden «ou autres mesures urgentes» om den voorzitter er toe te machtigen, in spoedeisende gevallen, welke maatregelen ook te treffen die de wet niet voorziet, en wel in alle zaken. Het is voorgekomen dat voorzitters die bevoegdheid op een zeer onverwachte wijze uitoefenden, er een vrije en onbeperkte macht in gingen putten en bijvoorbeeld op verzoekschrift gelastten het overspel, den terugkeer van de gehuwde vrouw in de echtelijke woning te constateeren, enz.

De Belgische rechtspraak heeft er zich wijselijk van onthouden van het decreet van 30 Maart 1808 een zoo gewaagde toepassing te geven. Maar de noodzakelijk-

heid om de bevoegdheid van den voorzitter uit te breiden, is er des te dringender door gebleken.

De wetgever heeft de keus tusschen twee methodes. Hij kan, — zooals in het ontwerp van de heeren Pouillet *cs.* wordt voorgesteld, — althans binnen de perken van de bevoegdheid der rechtbank, aan den voorzitter van de rechtbank het recht verlenen om, onder voorbehoud van een verzet over welks waarde voornoemde magistraat zelf beslist, al de «daden van beheer, van onderzoek, van uitvoering en andere» te gelasten en hem aldus met een vrije en bijna onbeperkte bevoegdheid bekleeden.

Hij kan eveneens, volgens de traditie van onze wetten, in de lessen van de ondervinding en van de rechterlijke praktijk, de gevallen en de maatregelen opsporen tot dewelke de bevoegdheid van den voorzitter dient uitgebreid en ze in een beperkende opsomming bepalen.

Van die beide methodes aarzelde de Regeering niet de eerste te veroordeelen. Zij herinnerde zich het voorschrift van Machiavel dat aan hem die een stad inricht en de wet maakt, den raad geeft in overweging te nemen dat de menschen niet goed zijn en dat het hun ten kwade komt met een te uitgebreid gezag bekleed te zijn. Hoe geleerd ook de menschen zijn, hoe groot ook hun wijsheid en hun bezadigheid, het kan voldoende zijn hun een onbeperkte macht te verlenen om, door een spleet in het karakter, de aan de menschelijke natuur eigen gebreken te voorschijn te zien komen.

Onze wetten hebben die waarheden nooit miskend en uit onze instellingen blijkt dat de Belg, achterdochtig jegens het gezag; niet veel voelt voor een onbeperkte of niet nauwkeurig bepaalde macht. Bij artikel 78 der Grondwet, worden de bevoegdheden van den Koning beperkt tot degene die hem uitdrukkelijk door de Grondwet en de wetten worden toegekend en geen akte van de uitvoerende macht is geldig tenzij zij berust op een wet die haar daartoe machtiging verleent. De zoo uitgebreide bevoegdheid van den onderzoeksrechter geldt slechts binnen de door de wetteksten bepaalde perken en al de hervormingen van de rechtsvordering in strafzaken strekken er alleen toe om die bevoegdheid in te krimpen en ze binnen meer bepaalde perken te begrenzen. En toen onlangs, onder den invloed van een dreigende ramp, de zoogenaamde volmachtwet van 16 Juli 1926 de Regeering gelastte, door buitengewone maatregelen 's Lands financieel herstel te bevorderen, werd er voor gezorgd een beperkende opsomming te geven van de nieuwe bevoegdheden die aan de uitvoerende macht werden verleend.

Zoodat de openbare meening, hoe groot haar vertrouwen in den magistraat ook moge wezen, toch zou vreezen dat op zekeren dag, door ongelukkige omstandigheden, de bevoegdheid van den voorzitter der rechtbank, die thans met zooveel wijsheid en voorzichtigheid wordt uitgeoefend, in handen zou kunnen vallen van personen die er een minder schrandere gebruik zouden van maken.

Daarom heeft de Regeering de door het ontwerp van de heeren Pouillet *cs.* verkozen methode van de hand gewezen en, in artikel 11, een beperkende opsomming gegeven van de nieuwe bevoegdheden die het voorstelt aan de voorzitters te verlenen: geen enkele bevoegdheid onder degene die, zoowel in Frankrijk als in België, door een meer dan honderdjarige rechtspraak nuttig zijn gebleken, heeft zij ten anderen daarbij uitgesloten. Zeker, het is mogelijk dat een of andere onderstelling door het Bestendig Comité niet werd voorzien, maar het is niet wenschelijk dat, om een louter theoretische of op gissingen gegronde leemte aan te

vullen, een soort nieuw pretoriaansch recht in 't leven wordt geroepen en aan de twistziekte van de pleiters een onbeperkt proefveld wordt geopend.

Het ware ijdel te meenen dat men, met het ontwerp Poulet, de vrije macht van den voorzitter zou hebben ingetoomd of beperkt door te bepalen dat de op grond van dat ontwerp door hem gelaste maatregelen « geen nadeel mogen toebrengen aan de rechten eener niet opgeroepen partij ».

Dit schijnt eene wel niet gelukkige formule te zijn. Men ziet vooreerst niet goed in, waarom de rechten van de niet opgeroepen partij eerbiedwaardiger zouden zijn dan die van de opgeroepen partij en men kan zich afvragen of laatstbedoelde rechten onbeschermd blijven en of de voorzitter gemachtigd is ze te schenden.

Maar, wat er ook van zij, de dijk dien men tegen de willekeur van den voorzitter schijnt op te werpen, is louter vormelijk en de eerbied voor de « rechten van de niet opgeroepen partij » verbergt ternauwernood, onder een bedrieglijk sophisme, een absolutisme zonder breedte en tegengewicht.

De « rechten van de niet opgeroepen partij », zooals overigens de rechten van de opgeroepen partij, zijn nooit absolute rechten. In ons rechtsstelsel zijn de individuele rechten alle door de wet zelf beperkt: zij gelden slechts en worden alleen uitgeoefend binnen de bij de wet bepaalde grenzen. Dat men aan den voorzitter van de rechtbank het recht verleene om alle nuttige maatregelen te nemen en te gelasten, en meteen worden de individuele rechten beperkt binnen de maat van de bevelschriften die de voorzitter nuttig zal achten krachtens de wet te verleenen. Met andere woorden, mits zij regelmatig wezen naar den vorm, zullen die bevelschriften nooit inbreuk maken op een recht, aangezien zij, krachtens de wet zelf voorzien, als eerste wettelijk gevolg zouden hebben de uitoefening te beperken van de rechten waarmede zij in verband zouden komen.

Het ontwerp van de heeren Poulet *cs.* stelt slechts eene enkele beperking aan de volstreckte macht van den voorzitter en dat is: het recht van de benadeelde partij om aan den magistraat zelf die het bevelschrift verleend heeft te vragen dat hij het zou intrekken of herzien. Het is stellig een waarborg die zijn belang heeft, maar waarvan de waarde niet dient overschat. Die waarde zal verschillen volgens de wijsheid, de bezadigheid, de gelijkmoedigheid van den magistraat, volgens het gemak waarmede hij de neigingen van zijn eigenliefde onderdrukkend, de vergissing van een eerste bevelschrift in het openbaar zal kunnen erkennen. Boven dien waarborg, zal men steeds diengene verkiezen die verstrekt wordt door de perken die de wet zelf aan zulke uitgebreide bevoegdheden stelt.

Kortom, de bevoegdheid die het ontwerp aan den voorzitter wil verleenen om op verzoek alle « daden van beheer, van onderzoek, van uitvoering en andere » te gelasten, verre van op een vooruitgang te wijzen in de evolutie van de burgerlijke rechtsvordering, strekt niet meer of niet minder dan tot het afschaffen van het meerendeel van de waarborgen die, in den loop der tijden, langzamerhand werden ingevoerd om de rechten der pleiters te vrijwaren.

Immers, de vorderingen zoowel in zake privaatrechtelijke als in zake Staatsrechtelijke instellingen strekken steeds naar dit doel: de willekeur van de menschen door de macht van de wet te vervangen.

De vorderingen in zake burgerlijke rechtsvordering in het bijzonder strekken naar het huldigen van het recht van den burger om door de middelen van het gerecht slechts gedwongen te worden in de bij de wet

voorzien gevallen en na in zijne verdedigingsmiddelen te zijn gehoord.

Door een verrassende terugwerking, zou de voorgestelde hervorming de burgerlijke rechtsvordering verschillende eeuwen doen achteruitgaan door, boven de macht van de wet, de willekeur van den rechter te verkiezen en door den voorzitter der rechtbanken het recht te geven den rechtsonderhoorige aan dwangmaatregelen te onderwerpen, zonder dat hij zich kon verdedigen.

* * *

In verband met de verruiming die het ontwerp van de Regeering aan de bevoegdheid van de voorzitters geeft, is het noodig een nieuwen titel in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering in te voeren, onder de benaming: « Bevelschriften op verzoek » en er na artikel 906 een reeks nieuwe artikelen in op te nemen.

Zooals hierboven gezegd, doen de voorzitters thans uitspraak, zonder tegenspraak en op eenvoudig verzoekschrift van de betrokken partij, in de bij de wet aangeduide gevallen en krachtens in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en in de bijzondere wetten verspreide bepalingen. Dit vormt een eerste reeks bevelschriften waarmede het ontwerp zich niet uitdrukkelijk hoeft bezig te houden en die, onder meer andere, het verlot tot beslag bevat. Het ontwerp van de Regeering heeft er drie nieuwe reeksen aan toegevoegd.

Bij artikel 906² wordt vooreerst een uiterst belangrijke reeks voorzien: immers aan den voorzitter van de rechtbank, rechter in kort geding, rechtsprekende zoowel volgens de artikelen 11 en 12bis der wet op de bevoegdheid als krachtens de meer uitgebreide bevoegdheid welke artikel 1 van het ontwerp van de Regeering voorstelt hem te verleenen, wordt toelating verleend om op eenvoudig verzoekschrift uitspraak te doen « als de aangevraagde maatregel zoo dringend of van zulken aard is, dat er gevaar zou bestaan gebruik te moeten maken van de gewone procedure in kort geding ».

De rechtspleging in kort geding, hoe doelmatig ook in menig opzicht, mist soms haar doel. Aangezien die rechtspleging op tegenspraak geschiedt, is de tegenpartij steeds bekend met den maatregel dien men voornemens is tegen haar te nemen en het komt voor dat door de dagvaarding in kort geding de aandacht van bedoelde partij wordt gewekt, met het gevolg dat de gelaste maatregel nutteloos wordt of zijn doelmatigheid althans in gevaar wordt gebracht: de houder van een in beslag te nemen voorwerp kan dit doen verdwijnen, de bewaarder van de plaatsen van het geschil kan er een ander uitzicht aan geven.

Het gevaar van die ongewone rechtspleging, welker gebruik alleen door uitzonderingsomstandigheden te wettigen is, wordt verminderd door de rechtspleging tot intrekking van bevelschrift, waarvan verder sprake zal zijn.

Een enkel soort maatregel wordt bij lid 2 van artikel 906² uitgezonderd: namelijk de maatregelen die voor doel hebben mededeeling van papieren of bescheiden van allen aard te bekomen. De Regeering blijft van oordeel dat dit voorbehoud noodzakelijk is. Het is gevaarlijk dergelijke maatregelen te laten bevelen, die een onherstelbaar nadeel kunnen verorzaken, zonder dat de tegenpartij eerst gehoord werd. Het zou voor een weinig kieschen pleiter al te gemakkelijk zijn om, op een onjuiste of onvolledige uiteenzetting, mededeeling te bekomen van een stuk dat tot bewijs moet strekken tegen de tegenpartij, en aldus een grondregel

van onze rechtspleging te schenden, volgens welken *nemo tenetur odere contra se*. Dit geldt inzonderheid in zake echtscheiding en scheiding van tafel en bed.

Een derde reeks bevelschriften op verzoek wordt bij artikel 906³ voorzien, ten einde aan de voorzitters in de hoven en rechtbanken en desgevallend, aan de vrede-rechters toe te laten op verzoekschrift sommige aanstellingen te doen die thans alleen door het Hof of de rechtbank mogen gedaan worden en waartoe de uitspraak van een behoorlijk gelicht en betekend vonnis, vereischt is.

Een vierde bij artikel 906⁴ ingestelde reeks bevelschriften, maakt de voorzitters van de rechtbanken van eersten aanleg bevoegd om voorloopige maatregelen te gelasten en vergunningen te verlenen in gevallen waarvoor thans vereischt is een op een gelicht en betekend vonnis te beëindigen geding op tegenspraak in te stellen.

Die bevelschriften worden verleend « zonder nadeel aan de zaak ten principale » met dien verstande dat niets gewijzigd wordt aan de bevoegdheid die de gewone rechter hebben zou om ter zelfder zake uitspraak te doen, indien het de partijen behaagde hun eisch door middel van dagvaarding bij hem aan te brengen. De beschikkingen van den gewonen rechter zouden in dit geval gewezen worden, buiten inachtneming van de bevelschriften van den voorzitter.

Bij artikel 906⁵ wordt een maatregel, die krachtens artikel 25 van de samengeschakelde wetten op de handelsvennootschappen, reeds voor de vennootschappen bij wijze van eenvoudige geldschieting geldt, tot al de handelsondernemingen uitgebreid. Dit artikel 25 moet dus ingetrokken worden.

* * *

De rechtspleging van de bevelschriften op verzoek zooals het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering haar voorzag, heeft dat gebrek dat zij niet op tegenspraak is en dat zij den rechter blootstelt aan vergissing, wanneer de verzoekindienaar, door een tendentieuze of onvolledige uiteenzetting, diens goede trouw heeft weten te verschalken. Dit is de reden waarom de rechtspleging tot intrekking, die reeds door het nieuw art. 635bis van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering in zake de bevelschriften welke een beslaglegging toelaten, was ingevoerd, door het ontwerp eveneens op de bevelschriften op verzoek wordt toegepast.

De rechtspleging tot intrekking is evenwel niet van toepassing op de bevelschriften voor dewelke de wet uitdrukkelijk elk middel van voorziening heeft afgevozen (wet van 15 Augustus 1854, artikelen 7, 38, 40, 83; wet van 16 Mei 1900, artikel 5; wet van 25 Augustus 1891, art. 8, enz.) of een middel van voorziening in het bijzonder heeft voorzien.

De eisch tot intrekking is niet ontvankelijk dan indien hij werd ingesteld binnen de veertien dagen nadat het bevelschrift aan den belanghebbende werd aangezegd, of, zoo dit niet is geschied, binnen de veertien dagen na den dag van de akte waaruit noodzakelijk blijkt dat belanghebbende van de tenuitvoerlegging van het bevelschrift kennis had gekregen.

* * *

Artikel 3 van het ontwerp voegt in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering een artikel 811bis in, dat al de gewone bepalingen op het getuigenverhoor in burgerlijke zaken toepasselijk maakt op het verhoor

van de getuigen voor den voorzitter of den aangestelden rechter.

De Minister van Justitie,
Victor de LAVELEYE.

WETSONTWERP

Leopold III, Koning der Belgen.

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Op de voordracht van Onzen Minister van Justitie,

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Onze Minister van Justitie is gelast, in Onzen Naam, bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp aan te bieden waarvan de inhoud volgt :

Eerste artikel.

De volgende bepalingen worden ingelascht in de wet van 25 Maart 1876 over de bevoegdheid in burgerlijke zaken :

Art. 11bis. — In de spoedeisende gevallen, bij het vorig artikel voorzien, kan de voorzitter van de Rechtbank van Eersten Aanleg alle deurwaarders-vaststellingen, deskundige onderzoekingen en sequesters voorschrijven.

Hij kan den deskundigen opdracht geven schade vast te stellen, de oorzaken er van op te sporen en er de schatting van te doen.

Hij kan het hooren van de getuigen bevelen, zoo het vaststaat dat elke vertraging van zulk verhoor moet doen vreezen dat de getuigenis niet zal kunnen bekomen worden.

Art. 12ter. — In de spoedeisende gevallen, bij het vorig artikel voorzien, kan de voorzitter van de Rechtbank van Koophandel alle deurwaardersvaststellingen, deskundige onderzoekingen en sequesters voorschrijven.

Hij kan aan de deskundigen opdracht geven schade vast te stellen, de oorzaken er van op te sporen en er de schatting van te doen.

Hij kan het hooren van de getuigen bevelen zoo het vaststaat dat elke vertraging van zulk verhoor moet doen vreezen dat de getuigenis niet zal kunnen bekomen worden.

Art. 2.

De volgende bepalingen worden als Titel XIII van Boek I van het tweede gedeelte ingevoegd in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, onder de betiteling « Bevelschriften op verzoek ».

Art. 11bis. — In de gevallen voorzien bij de artikelen 11, 11bis, 12bis en 12ter van de wet van 25 Maart 1876 over de bevoegdheid in burgerlijke zaken, beslissen de Voorzitter van de Rechtbank van Eersten Aanleg of van de Rechtbank van Koophandel op verzoekschrift, wanneer de aangevraagde maatregel zoo dringend of van zulk aard is, dat er gevaar zou bestaan gebruik te moeten maken van de gewone procedure in kortgeding.

Zoo kunnen zij echter geen enkelen maatregel gelasten die ten doel heeft geschriften of bescheiden, buiten de titels aan toonder, op te zoeken of ter bewaring te geven in handen van derden.

Art. 906³. — De voorzitters van de hoven en rechtbanken en, al naar de gevallen, de vrederechters, benoemen op verzoek alle magistraten, notarissen, deur-

waarders, deskundigen, tolken, sequesters en wissel-agenten die een beslissing van hunne rechtbank nagelaten heeft aan te stellen. Zij vervangen degenen die aangesteld zijn geweest, doch verhinderd of overleden zijn.

Art. 906⁴. — De Voorzitter van de Rechtbank van Eersten aanleg of van de Rechtbank van Koophandel rechtsprekende op verzoek en zonder nadeel aan de zaak ten principale :

1° verleent machtiging tot den verkoop van de achtergelaten of verlaten roerende zaken, wanneer is gebleken dat zij een geringe waarde hebben;

2° duidt voor de onverdeelde goederen een voorloopigen bewindvoerder aan die, gedurende den door het bevelschrift bepaalden termijn, belast is met de handelingen van dagelijksch bestuur, die spoed eischen;

3° duidt voor de burgerlijke vereenigingen en de burgerlijke maatschappijen, in geval van overlijden, wettelijke onbekwaamheid of verhindering van den beheerder en indien door de statuten daarin niet behoorlijk is voorzien, een voorloopigen bewindvoerder aan, die belast is met de handelingen van dagelijksch bestuur, die spoed eischen;

4° gelast, in spoedeisende gevallen, alle noodige maatregelen tot bewaring van de rechten van hen, die daarin niet kunnen voorzien.

Art. 906⁵. — De Voorzitter van de Rechtbank van Eersten aanleg verstrekt attesten, waaruit het bestaan en de wettelijkheid naar den vorm blijken van de akten der magistraten of der ministerieele ambtenaren van zijn rechtsgebied.

Art. 906⁶. — De Voorzitter van de Rechtbank van Koophandel, rechtsprekende op verzoek, duidt in geval van overlijden, wettelijke onbekwaamheid of verhindering van den zaakvoerder eener handelsonderneming, indien daarin niet behoorlijk werd voorzien, een voorloopigen bewindvoerder aan, die gedurende den bij het bevelschrift bepaalden termijn, die niet langer dan één maand mag duren, belast is met de handelingen van dagelijksch bestuur welke spoed eischen.

Art. 906⁷. — De voorzitter kan de uitvoering van het bevelschrift op verzoek afhankelijk maken van de modaliteiten die noodig worden geacht tot vrijwaring der rechten van de partijen die niet worden opgeroepen.

Art. 906⁸. — Ieder bevelschrift op verzoek wordt als niet bestaande beschouwd, zoo het niet is gevolgd van uitvoeringsmaatregelen, binnen drie maanden na zijn datum.

Art. 906⁹. — Bij gebreke aan strijdige bepalingen der wet, kunnen de in dezen titel voorziene bevelschriften op verzoek, door de magistraten die ze hebben verleend ingetrokken of herzien worden op den eisch tot intrekking vanwege elken betrokkene, vóór hen door het middel van het kort geding of vóór den vrederechter bij dagvaarding aangebracht.

Zij zijn voor geen ander beroep vatbaar.

De eisch tot intrekking is niet ontvankelijk dan indien hij is ingesteld binnen de veertien dagen nadat het bevelschrift aan den betrokkene werd aangezegd, of, zoo dit niet is geschied, binnen de veertien dagen te rekenen van den dag der akte waaruit noodzakelijk blijkt dat de betrokkene kennis had van de tenuitvoerlegging van het bevelschrift.

De bevelschriften op verzoek zijn uitvoerbaar bij voorraad niettegenstaande alle beroep en zonder borg, indien de rechter niet heeft gelast dat een borg moet worden gesteld.

In gevallen van volstreekte noodzakelijkheid, kan de rechter de tenuitvoerlegging van zijn bevelschrift gelasten op de minuut en vóór het is geregisteerd.

Art. 906¹⁰. — De beschikkingen die over het verzet tegen een bevelschrift op verzoek beslissen, zijn niet vatbaar voor beroep, tenware het bevelschrift op verzoek werd verleend krachtens artikel 906bis.

Art. 906¹¹. — De partij welke de opheffing heeft aangevraagd, evenals die welke is opgetreden als verweerster bij de vordering tot geldigverklaring van den voorgeschreven maatregel, is niet meer ontvankelijk om de intrekking van het bevelschrift te vervolgen. De rechtvaardiging van den bevolen maatregel moet in alle gevallen worden geleverd door dengene die hem heeft aangevraagd.

Art. 3.

De volgende bepaling wordt in Titel XVI van Boek V van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering ingelascht.

Art. 811bis. — De getuigen van wie de voorzitter, bij bevelschrift, het verhoor beveelt, zullen worden gehoord over de in het bevelschrift aangeduide feiten, hetzij door hem, hetzij door een rechter daartoe door hem aangesteld.

De getuigen leggen hun getuigenis af in aanwezigheid van partijen, ten ware, gezien de bijzondere hoogdringendheid, er anders over werd beschikt.

Het bevelschrift bepaalt den termijn die moet nagekomen worden voor de dagvaarding van de partij en van de personen die zullen gehoord worden.

De artikelen 262 tot 277 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zijn van toepassing.

De partij behoudt het recht om ten principale de toelaatbaarheid te betwisten van de feiten waarover de getuigen zijn gehoord, en de gehoorde getuigen te wraken.

Art. 4.

Deze wet is toepasselijk op de reeds aangevangen gedingen.

Art. 5.

Artikel 25 der samengeschakelde wetten op de vennootschappen van koophandel, is opgeheven.

Gegeven te Brussel, den 22en Mei 1937.

TIJDSCHRIFTEN

TIJDSCHRIFT VOOR NOTARISSEN. — Nr 6. — Juni 1937. K. Bergé : Wederverkoop van onroerende goederen binnen de twee jaar of binnen de drie maanden van den aankoop. — Toepassingen op het verminderd tarief.

NEDERLANDSCH JURISTENBLAD. — Nr 24. — 12 Juni 1937. — Mr Dr H. Fortuin : Het vervoer in het vrije Rijngebied binnen Nederland.

DALLOZ. — RECUEIL HEBDOMADAIRE DE JURISPRUDENCE. — Nr 21. — 10 Juni 1937. — Un ordre juridique nouveau, par M. Louis Josserand.

LA BELGIQUE JUDICIAIRE. — Nr 11. — 1 Juni 1937. — La revendication du vendeur à tempérament et la jurisprudence belge depuis les arrêts de cassation du 9 février 1933, par René Piret. — Créances et dévaluation, par L. Caeymaex.

Abonneert U op Rechtskundig Weekblad

Het Congres van het Verbond der Belgische Advocaten te Verviers

PROGRAMMA :

VRIJDAG 9 JULI :

16.45 ure : Vergadering der Secties in het Gerechtshof te Verviers.

Dagorde : Sectie der Franschspreekende advocaten : Het Vraagstuk der Zaakwaarnemers (verslaggever : Mr Linon).

Sectie der Vlaamschspreekende advocaten : De Associatie tusschen Advocaten (verslaggever : Mr Collin).

De Zaakwaarnemers en de Balie (verslaggever Mr Herman Jacob).

18.45 u : Ontvangst door het Stadsbestuur op het Stadhuis van Verviers.

ZATERDAG 10 JULI :

10 ure : Algemeene vergadering in het Gerechtshof van Verviers. De heer Minister van Justitie heeft aanvaard haar bij te wonen.

Dagorde : 1. Verslag van den Algemeenen Secretaris.

2. Verslag van den Schatbewaarder.

3. Statutaire verkiezingen.

4. Discussie en stemming over de aan de secties onderworpen vraagstukken.

5. Varia.

12.15 u. : Lunch in het Gerechtshof van Verviers.

14 u. : Vertrek in cars en autos naar Eupen.

Bezichtiging der werken van de nieuwe afdamming.

Ontvangst door het Stadsbestuur van Eupen.

Uitstap van Eupen naar Malmedy en Spa, langs de afdamming van de Gileppe, de vlakte der Hooge Venen, de Baraque Michel.

Eerewijn aangeboden door het Stadsbestuur van Malmedy.

18 u. : Bezichtiging der Spa-Monopole- of der Badinrichting.

20 u. : Banket, aangeboden door de Stad Spa, vereerd door de tegenwoordigheid van den heer Graaf Adrien Van der Burch, Grootcommissaris des Konings.

Toetredingen te zenden aan Mr. Quoilin, rue du Palais 133, Verviers. Bijdrage 75 fr. (50 fr. voor stagisten) te storten op postcheckrekening nr. 172286 van Mr. Quoilin te Verviers.